…IEN MAITTEN TYÖLÄISET LIITTYKÄÄ YHTEEN. TEILLÄ ON AINOASTAAN KAHLEENNE MENETETTÄVÄNÄ JA KOKO MAILMA VOITETTAVANA!

…N VAPAUTUS TAPAH-
…N ITSENSÄ KAUTTA!

VAPAUS

VAIN JÄRJESTYNEENÄ VOI TYÖVÄENLUOKKA VOITTAA!

TORSTAINA KESÄKUUN 30 P:NÄ — SUDBURY, ONT., CAN. — THURSDAY, JUNE 30, 1921.

V VUOSIKERTA—VOL. V

…in polisit ja palo- …ilaat lakossa

— Täkäläiset poliisit ja pa …vat olleet lakossa lauan- …sti ja kaupunki on täydel …n minkäänlaista poliisisuo …vaaranalaisena mahdollisil …hävityksille.

…ja palosotilaat vaativat …kohotettavaksi 1 dollaril- …llä viikkoa kohden ja kun …punginvaltuuston taholta …u päättivät he lakkoutua. …toksen palvelukseen kuu- …estä, palokunnan miehistön …. Palkkaneuvosto hiljat- …si poliisien palkkoja koho …1 dollarilla viikossa vaan …n kuuluvalle miehistölle ei …mitään ylennystä.

…unismin tukah- …miskokeet Rans- …kassa

…tavat vain kommunisti- puoluetta.

(…pauden erikoisuutinen)

…sa juuri suoritettujen kom …joukkovangitsemisen ja ko …ten johdosta, jolloin por- …n koston uhreiksi ovat jou- …erit sellaiset kuin Frossard, …avarin, Barbusse y.m., kir- …Humanite-lehti kesäk. 1 p. …an seuraavaa:

…mänkymmentä vainotuinta …kertaa! Seitsemänkymme- …in kotirauha rikottu mitä … Ja millä tuloksella? On- …poliisitoimenpiteellä mielit- …ttaa vastavallankumouksel- …listöä, edustajakamaria ja … Turha yritys! Nuo ihmi- …unne tyydytystä ennen sitä …oneniskua, jolla he uneksi- …nsa nujertaa vallankumouk

…allituksella ollut tarkoituk- …rittaa valehyökkäys kään- …huomion jokapäiväisistä hä …uista, kaikista hallinnan mä …den ja turmeluksen ilmiöis

…se saada maan unohta- …senä puheenaiheena olevan …, anastelun, suusta suuhun …syytökset, jatkuvat yhteen- …et poliittisten ja rahamies- …illä, kaikissa alastomuudes- …tyvän rikollisen sekasotkun, …maailma puhuu?

…o se voivansa sulkea mei- …ime, pysähdyttää meidän …ouksellisen valmistelutyöm … puolueen toimihekilöt, sen …ntimiehet ja puhujat kuulut …ulki inhoaan ja vihaansa?

…s voi varsin hyvin keksaista …a, vainota, kuristaa ja sano …önsä kautta mustata meikä- …utta kaikki tämä tapahtuu …hään. Se iskee meidän ri- …. Yhä raskaimmiksi käyvät …niskut ja vaino. Mutta kai …ä se vain lujittaa Kommu- …Puoluetta, sen vastustusvoi- … hyökkäystarmoa ja päättä-

…einkin mitä tulee yrityksiin … meidän antimilitaristinen …damme, on kaikki turhaa. …i voi pysähdyttää meitä täl-

…tulemme jatkamaan niin pu …in kirjoituksessa! Vasta täs …n taistelu kiihtyykin koko …n ja armotta kapitalistista …ää kannattavaa valtaa vas

…unistisen Puolueen yleisessä …sa on taistelulla militaris- …aan tällä hetkellä ensi paik- … valtiovallan toistuva raivo …us juuri meille osoittaa tä- …ollisuuden välttämättömyy-

…STADTIN SEIKKAILUN …LOPPUSELVITYS

(…apauden erikoisuutinen)

…va — Noin 1,500 katuvaa …tin kapinallista, niiden jou- …rimiehiä, sotilaita ja Krons- …ukkaita, on palannut Suomes …riin. Useimmat heistä va- …t väkipakolla sekaantuneen- …aan. Heidän kuvauksensa …ovat olosuhteet Suomen kes- …eillä pahemmat kuin saksa- …eireillä.

Fordin kuukautinen liikevoitto huikea

Tämä «ihmisystävä» tekee huonompanakin kuukautena 18,000,000 dollaria liikevoittoa.

Detroit — Fordin sanomalehden entinen vastaavatoimittaja, joka nyt julkaisee omaa viikkolehteään, tekee selvää lehtensä viime viikon numerossa miten Henry Ford on tehnyt liikevoittoa 18 miljoonaa dollaria yhdessä ainoassa kuukaudessa ollen kysymyksessä oleva kuukausi toukokuu. Näin ollen autoista joita hänen tehtaissaan valmistettiin on hän saanut yliarvoa, liikevoittoa enemmän kuin puoli milj. päivässä. Hänen tehtaassaan oli tuotettu sanotun kuukauden ajalla 97,014 autoa ja Fordin oman ilmotuksen mukaan on voitto kappaleelta 189 dollaria.

Tuon saman toimittajan tiedonantojen mukaan Fordin voitot tulevat kesäkuulla olemaan koko joukon suuremmat ja vaikkakin Ford hiljattain alensi auton hintaa 25 dollarilla tulee hän saamaan autoistaan huomattavan joukon enemmän liikevoittoa, sillä raakaaineitten hinnat putosivat enemmällä kuin tuolla hinnalla minkä hän hintaa laski. Fordin tehtaissa on viimeaikoina pyritty yhä suuremmassa määrässä puristamaan työläisistä hänen omaamaansa ja Fordin ostamaa enrgiaa yliarvo-vuorien Fordille kasaamiseksi. Ford on esiintynyt ihmisystävänä koko mailman edessä, mutta kun käsittää mitä hän työläisestä puristaa on sanomattakin selvää, että Ford on yksi pirullisimpia työvoiman riistäjiä mailmassa.

RÖNGSTENIN SÄTEET SYÖPÄTAUDIN PARANTAJANA

Lontoo — Täällä kerrotaan keksityn uusi parannustapa syöpätaudille ja väitetään että kahdeksankymmentä prosenttia kaikista sairaustapauksista syöpätaudissa voidaan parantaa Röngstenin säteillä.

Uudessa parannustavassa käytetään paljon voimakkaammassa määrässä säteitä, ilman että se vahingoittaisi potilasta. Kone mitä tarkotukseen nyt käytetään antaa osapuilleen noin 200,000 volttia ja säteet ovat aaltomaisia ihmissilmälle näkymättömiä.

Valkoinen gentlemanni terrori Englannissa

(Vapauden erikoisuutinen)

Työläisjoukkojen mielialan painostuksesta on Labour Partyn toimeenpaneva komitea laatinut protestipäätöslauselman Kommunistien vainoamisesta ja vapaan mielipiteenilmaisun tukahduttamista vastaan. Tässä päätöslauselmassa lausutaan muun ohella: «Vapaa sana on jokaisen kansalaisen synnynnäinen oikeus ja demokratian perusedellytys. Totuutta ei voida väkivallalla tukahuttaa ja väärät opit eivät voi voittaa joukkoja puolelleen».

Mutta englantilaisia gentlemanniterroristeja eivät tällaiset platooniset vastalauseet pidätä. Valkoinen hirmuvalta jatkuu vain alati kiihtyvässä tahdissa, niin ettei satu päivääkään, jolloin ei vangittaisi joitakin kommunisteja tai ammatillisen liikkeen johtohenkilöjä. Minkälaista vastakaikua tämä lloydgeorgelainen demokratinen käytäntö suurissa kansanjoukoissa herättää on omiaan valaisemaan mm. Birminghamissa sattunut tapaus. Sikäläisessä oikeudessa näet tuomittiin taannoin 3 kommunistista eturivin miestä kukin 6 viikoksi vankeuteen. Kun oikeusjuttua seuraamaan kokoontunut yleisö sai kuulla tuomion, viritti se yhdestä suusta — Internationalen!

CANADAN VÄKILUVUN SANOTAAN OLEVAN 9 MILJOONAA

Ottawa — Juuri otettavat tilastot osittavat, vaikkakin ne vielä ovat osittain keskeneräiset, että Canadan väkiluku nousee ainakin yhdeksään miljoonaan ja voi mennä siitäkin yli. Senjälkeen kuin viimeiset tilastot ovat otetut on väkiluku kohonnut miljoonalla ja uskotaan väkiluvun kohoavan nopeammin niinpian kuin saadaan avattua lisää valtamerisatamia, joita paraillaan on tekeillä m.m. Toronton satama, joka tulee valmistuttua avattavaksi valtameri liikenteelle.

Yleisten varojen käyttö Puolassa

(Vapauden erikoisuutinen)

Puolan hallitus on poliisilaitosten ylläpitämiseksi määrännyt 7 miljaardia markkaa. Uusien koulutalojen rakentamiseksi on myönnetty 4 miljoonaa, minkä lisäksi on ehdotettu myönnettäväksi kunnille koulurakennusten hankkimista varten 45 miljaardiin nouseva lainarahasto. Miljaardeja siis terrorin hyväksi mutta vain vaivaisia miljooneja (arvotonta rahaa) kansanvalistukseen, vaikka yksin Warsovan 150,000 kouluiässä olevasta lapsesta on 61,000 tilaisuudessa nauttimaan opetusta! Aito demokraattisia suhteita!

Gompers valittu uudelleen AFL:n presidentiksi

Vastaehdokas Lewis saanut kolmannen osan äänistä.

Denver — Samuel Gompers valittiin täällä lauantaina neljännenkymmenen kerran Amerikan Federation of Laborin presidentiksi, samoin valittiin hänen mukanaan koko hänen entinen toimenpaneva komiteansa.

Gompersin kannattajat aikoivat suurella äänellä ja mielenosotuksillaan saada äänestyksen kokonaan syrjäytymään ja Gompersin valinnan yksimielisesiksi, kuitenkaan siinä onnistumatta, sillä hänen vastaehdokkaansa United Mine Workers järjestön presidentti John L. Lewis sai 12,324 ääntä, Gompersin saadessa 25,022. Tämä oli ensimäinen vakava vastarinta mitä Gompers sai kokea sitten vuoden 1894, jolloin John McBride, kaivostyöläinen voitti hänet, Gompers tullen kuitenkin seuraavana vuonna uudelleen valituksi.

Viisi suurta järjestöä oli Lewisin kannattajia.

Nimilista-äänestys osotti seuraavien viiden suuren järjestön äänestävän Lewisia: United Brotherhood of Carpenters and Joiners, International Association of Machinist, Mine, Mill and Smelter Workers, Tailors and Draughtsmen. United Mine Workersin edustajain äänet hajaantuivat, Illinoisin piirin presidentin Frank Harringtonin, Washingtonin piirin presidentin Robert Harlanin ja Kansasin piirin presidentin Alexander Howatin antaessa 1,596 ääntä Gompersille. Lewis, jolla itsellään oli 593 ääntä, ei äänestänyt ensinkään.

Kun äänestyksen tulokset oli julistettu, kiitti Gompers edustajia siitä että olivat valinneet hänet uudelleen. Lewis sanoi hyväksyvänsä äänestyksen tulokset ilman mitään katkeruutta, mutta kielsi samalla ettei hän ole pyrkinyt presidentiksi millään «ei-kunnioitettavalla menetelmillä» ja ettei hän ole ollut Hearstin ehdokas, kuten on syytetty.

Kommunistijahti Latviassa

Riiassa on vangittu koko kommunistipuoluen keskuskomitea. Kaikkiaan on vangittu 60 komunistia, mutta joukkovangitsemiset jatkuvat vielä maaseudulla. Seitsemän kommunistia on murhattu.

Maailmantaantumuksen yleishyökkäys kommunisteja vastaan on alkanut kaikissa maissa. Kaikista sivistysvaltioista saapuu täsmälleen samallaisia ryöstöporvariston «voitonsanomia». Amerikasta, Japanista, Ranskasta, Englannista, Italiasta, Saksasta, Espanjasta, kaikkialta. Luokkatietoisella kansainvälisellä köyhälistöllä on marttyyriuskautensa. Mutta tuhansien tuska on herättävä miljoonain sankaruuden. Vaviskoot pyövelit!

Pennsylvania hiilenkaivajat lakossa

Pittston, Pa. — (F.P.) — Pennsylvanian kaivostyöläisten järjestön työriitaisuuksia käsittelevän komitean tässä piirissä kutsuma lakko, käsittää 10,000 hiilenkaivajaa ja 10 kaivosta. Hiilenkaivajat äskeisessä konventionissaan syyttivät ettei heillä ole mitään määrättyä palkkatariffia ja etteivät työnantajat maksa edes sitä palkkaa minkä kovanhiilen palkkakomissioni on määrännyt.

Erinäisiä tietoja Neuvosto-Venäjältä

Palaavat pois pahoilta teiltään.

Bulgariasta palaavien entisten Wrangelin armeijan sotilaitten kokouksessa päätettiin kääntyä Odessan kunnallisen talouselimen puoleen pyynnöllä saada ottaa osaa Odessan kuvernementin kunnalliseen maanviljelykseen. «Antakaa meille lapioita, viikatteita ja moukareita», sanotaan päätöslauselmassa, «niin tuulemme me toverillisessa yhteistyössä teidän kanssanne rakentamaan uutta valoisampaa yhteiskuntaa!»

Neuvosto-Venäjän kauppa.

Jo viime vuonna käytiin jokseenkin huomattavaa kauppa Venäjän kanssa Tallinnan kautta. Venäjä sai Tallinnasta pääasiallisesti koneita, suurimmaksi osaksi Ruotsista ja Venäjä vei Tallinnan kautta pellavaa ja pienempiä määriä puutavaroita ja kultalähetyksiä. Kuluvana vuonna saanee pellavan vienti Tallinnan kautta huomattavan laajuuden. Arvellaan, että suurin kauppa tulee käymään sittenkin Riian kautta. Lukuisat toiminimet Riiassa odottavat kaupan alkamista Venäjän kanssa.

Kun maanviljelys ja teollisuusnäyttelyt järjestetään Riigaan ensi heinäkuussa, otetaan tietenkin huomioon Venäjän kauppa. Jo nyt saapuu Riigaan huomattavia määriä pellavaa Venäjältä, joita toistaiseksi on varustettu Riigaan. Tavaroita pidetään neuvostohallituksen omaisuutena. Lisäksi tulee Venäjä avaamaan puutavaran vientinsä Riian kautta. Liettuan hallituksen kanssa on jo tehty sopimus, jonka mukaan 5 milj. tukkia tullaan lauttaamaan Dwina-jokea myöten Riigaan vapaasti ja ilman ylimääräisiä maksuja. Riiassa ne sitten valmistetaan erikoisessa paikassa valmiina maasta vietäväksi. Riiassa odotellaan laajempia tavaralähetyksiä Venäjältä.

Uusia hiililöytöjä.

Donin rannalle, Litsetskin kaupungin lähistöllä, on tavattu uusia hiilikerroksia. Maanpinnassa on hiilisuonen leveys lähes 150 m. — Wosnesenskijn piirissä, Odessan lähistöllä on tavattu naftaa ja ruskohiiltä.

Urheilujuhla Moskovassa.

Moskovassa on pidetty vuosijuhla urheilukurssien osanottajille. Juhlan alotti paraati Dewitje Polella. Paraatin jälkeen antoivat kurssien osanottajat suurella menestyksellä näytöksen voimistelussa ja urheilussa. Paitsi voimistelua, olivat seuraavat urheilulajit edustettuina: paini, miekkailu ja nyrkkeily. Mitä erilaisimpia urheiluleikkejä suoritettiin ja kaunis suoritus sai, osakseen innokasta suosiota.

Urheilukentälle oli saapunut suuri joukko yleisöä. Juhlat päätettiin siten, että urheilijat lopuksi muodostivat kuvion, joka symbilomaisesti esitti neuvostovaltaa — tähti, vasaroineen ja sirppeineen. Lenin tervehti osanottajia ja lausui lämpimät onnittelunsa jatkuvasta menestyksestä.

Uusi kanaalikaivanto.

Pohjois-Siperiaan tulee lähitulevaisuudessa lähtemään retkikunta, jonka päätehtävänä on rakentaa kanaalin, joka leikkaa n.s. Smojedien niemimaan, jotta laivalasteja voitaisiin johtaa vaarallisesta Kaarian merestä tyynempää kanaalitietä Obin lahdelle.

Yleisvenäläisen ammattiyhdistysneuvoston jäsenet.

Korkein kansantalousneuvosto on nimittänyt tov. W. P. Miljutinin varkinaiseksi edustajaksi yleisvenäläiseen ammattiyhdistyneuvostoon.

LAIVATELAKAN LAKKO EDELLEEN VOIMASSA

Toronto — Neljä sataa laivanrakentajaa, jotka viime keväänä menivät lakkoon Dominion Shipbuilding Yardilla täällä, tarkoituksella pysyttää voimassa ennen ollut sopimus ovat edelleen lakossa, eli toisin sanoen järjestyneiden työläisten taholta mainittu työmaa on julistettu boikottiin, joten kenenkään järjestyneen työläisen ei pitäisi pyrkiä sinne työhön ilmoittavat järjestöjen virkailijat.

Ahvenanmaan saaristo lopullisesti Suomelle

Geneve — Kansainliiton komitea lopullisesti määräsi, että itämerellä sijaitsevat Ahvenanmaan saaret on annettavat edelleenkin olla Suomelle kuuluvina. Mainittu komitea kuitenkin asetti ehdoksi sen, että saaret ovat pidettävät puolueettomina sotilaallisessa tarkoituksessa ja mitään sotilaallisia linnoituksia ei saarille ole rakennettava. Samalla komitea velvoitti, että saarien asukkaille on annettava komissionin aikaisemmassa raportissa määräämät turvallisuustakeet. Jokohan nyt loppuisi Ruotsin ja Suomen välinen kinastelu saarien omistusoikeudesta, jota on näiden kahden maan välillä ollut pitkän aikaa.

Norjalaiset kommunistit sikäläisestä suurlakosta

Yläluokan lakonrikkurien touhujen tolkuttomuus.

(Vapauden erikoisuutinen)

Tukholman kautta on Moskovan kongressiin matkustanut pari Norjan kommunistisen liikkeen eturivin miestä. Dyrendal ja Trönsdal, ja ovat he lausuneet sikäläisestä suurlakkotilanteesta seuraavaa:

Päinvastoin kuin mitä naapurimaiden porvarislehdet ovat tienneet vakuuttaa on lakko täysin tehokas ja on se lamauttanut koko maan talouselämän. Työläiset ovat kautta maan seuranneet lakkokutsua huolimatta siitä, että lakkolaiset eivät saa mitään avustusta. Niillä ammattialoilla, joita lakko koskee, ei **yksikään** järjestynyt työläinen ole työssä. Mitä taas paljon huudettuun rikkurikaartiin, «yhteiskunta-apuun», tulee, on sen 6,000 jäsenestä saatu kiskotuksi työhön vain 200. Heidän antamansa työnäytteet ovat kuitenkin sitä lajia, että ne ovat lakkolaisten keskuudessa herättäneet vain naurua. Huolimatta siitä, että nämä kaulusrikkurit ovat aseistettuja ja nauttivat poliisin suojelusta, ovat he äärimmäisen pelon vallassa.

Porvarislehdistä ilmestyy oikeastaan vain kaksi, «Tidens Tegn» ja «Aftenposten», jotka ovat tuottaneet saksalaisia lakonrikkureja. Muut porvarilehdet ilmestyvät vain silloin tällöin ja silloinkin tavallisesti vain konekirjoitettuina lappusina. Kommunistipuolueen pää-äänenkannattaja sen sijaan ilmestyy säännöllisesti ja on sen, painos kohonnut 25,000:sta 85,000:nteen.

Elintarpeiden hankkimisesta lakkolaisille pitävät huolen osuusliikkeet. Mutta muut alaa koskevat laitokset ovat mykkinä. «Yhteiskunta-apu» on poliisien turvin koettanut pitää käynnissä yhtä leipomoa, mutta varsin heikoilla tuloksilla.

Niin hyvin poliisikuntaan kuin porvaristoonkin on tarttunut tavaton hermostuneisuus. On tehty useita aseellisia hyökkäyksiä aseettomia työläisiä vastaan. Vankeja pahoinpidellään vankiloissa ja viranomaiset ovat kokonaan menettäneet harkintakykynsä. Kansanjoukkojen keskuudessa vallitseekin poliisimielivallan johdosta mitä syvin katkeruus.

Mutta lakkomieliala on kaikkialla mitä parhain. Useilla seuduilla Pohjois-Norjaa on järjestysvalta kokonaan työläisten käsissä. He kirjoittavat passit jne. Sotilasten esiintyminen on liittänyt työläiset lujasti yhteen. Kristianiassa nähdään kaikkialla välkkyviä miekkoja ja kimmeltäviä kypärejä.

Mitä vihdoin lakon kommunistiseen liikkeeseen tekemään vaikutukseen tulee suoriutuvat kommunistiset järjestöt tästä jättiläistaistelusta entistä lujempina. Norjan työläiset ovat tämän taistelun aikana saaneet oppia kaksi asiaa. Ensiksikin, että työläisten on tällaisessa tapauksessa yhteenotossa pantava käyntiin omia yrityksiä lakkolaisten varustamiseksi välttämättömyystarvikkeilla kaiken muun samaan aikaan ollessa pysähdyksissä. Toistaiseksi, että työläisten on aseistuttava, voidakseen panna kovan kovaa vastaan milloin viranomaiset menettävät lopunkin järkensä.

Yhdysvaltain Sos. puolue jää noskelaiseksi

Puolueessa olevan vasemmistolaisaineksen ehdotus Moskovaan liittymiseksi kumottu.

Detroit — Radikaalisempi osa Yhdysvaltain sosialistipuolueesta joutui häviölle ehdotuksineen, jonka tarkotuksena oli saada puolue liittymään Moskovan kansainväliseen.

Oikeustolaisryhmä, jonka johtajana 9:ssä kansallisessa konventionissa oli Morris Hillquitt, Algernon Lee, Victor Berger ja Cameron King taistelivat voimakkaasti puolueen edelleenkin pysyttämiseksi erossa Moskovan kansainvälisestä ja selittivät että «proletariaatin diktatuurilla ei ole mitään tilaa Amerikan sosialistipuolueen ohjelmassa». Siis kerta vielä on Amerikan sosialistipuolue päättänyt jäädä noskelaiseksi, käyttäen tietysti kaikessa mailman kuuluisimpain noskelaisten antamaa esimerkkiä, olkoonpa sitten kysymyksessä mitä tahansa.

Irlantia uhataan yhä ankarimmilla toimenpiteillä

Samalla kun Iralannin tasavaltalaisia uhataan sotalain voimaan julistamisella tarjoo Ll. George heille «sovintoa»

Lontoo — Samalla kun Irlantia uhataan entistä ankarimmilla toimenpiteillä, kuten sotalain voimaan julistamisella y.m.s., on pääministeri Ll. George lähettänyt uuden kutsun Sinn Feinerien johtajalle, Eamon De Valeralle saapua Lontooseen ottamaan osaa rauhanneuvotteluihin. Pääministeri vetoo kuninkaan puheeseen, minkä tämä piti Ulsterin parlamentin avajaisissa viime viikolla, jossa hän toivoi entisen unohdettavan ja anteeksiannettavan ja solmittavan rauhan Irlannin ja Englannin välillä.

Lloyd George kehottaa Eamon De Valeraa valitsemaan itselleen lähetystön ja saapumaan Lontooseen neuvotteluihin Ulsterin pääministerin Sir James Graigin ja Englannin hallituksen kanssa rauhan ja sovinnon mahdollisuuksista.

Samalla aikaa englantilaisten sotajoukkojen ylipäällikkö Irlannissa, kenraali Macready valmistelee sotalain voimaan saattamista Irlannissa, kuin myöskin sen rinnalla passijärjestelmää ja sanomalehtisensuuria käytäntöön otettavaksi; paitsi kuusi Ulsterin alueeseen kuuluvaa kauntia asettaisiin tässä suhteessa poikkeusasemaan. Kenraali Macreadyn ilmotetaan saaneen pääministeri Lloyd Georgelta suostumuksen näille suunnitelmilleen, sinä tapauksessa etteivät Sinn Feinit suostu rauhaan ja sovintoon Englannin hallituksen tarjoomilla ehdoilla.

Haywood puhunut Kolmannen Internationalen kngressissa

Riiga — Moskovan Isvestijan kertoman mukaan äskettäin Venäjälle mennyt IWW liiton johtomies William Haywood on pitänyt puheen Kolmannen kansainvälisen edustajain yleisessä kokouksessa.

Lehti kertoo että kun Haywood esitettiin puhumaan, nousi väkijoukko seisoalleen ja osotti tälle miehelle, jonka hartioilla on kahdenkymmenen vuoden linnatuomio, valtavaa suosiota. Puheessaan Haywood huomautti, että ennen aikaan sorretut venäläiset tapasivat hakea turvaa Amerikasta, mutta nyt amerikalaiset hakevat suojaa Venäjältä.

Australian työläiset sotaa vastaan

Lontoo — Australian työläiset ovat konventionissaan päättäneet ryhtyä toimenpiteisiin mailman kaikkien työväenainesten ja niitten järjestöjen kanssa tarkotuksella siten saada asetettua sulku sotien estämiseksi. Erikoisemmin pyritään yhteistoimintaan niiden maiden kanssa, jotka ovat valtamerien reunoilla, koska juuri niiden maiden taholta sota voi tulla, kysymykseen suuremmassa mittakaavassa.

Alennettu palkka voimaan heinäk. 1 p.

Chicago — Yhdysvaltain rautatieneuvosto antoi maanantaina määräyksen, että 80 eri rautatien palveluksessa olevain työläisten palkat alenee 12 prosenttia heinäkuun 1 pvä.

Erikoinen palkkajärjestely lautakunta ehdotti tuota 12 prosentin alennusta otettavaksi käytäntöön kaikilla yhdysvaltain rautateillä ja nyt rautatiekapitalistit panevat tuota päätöstä käytäntöön.

Amerikan Federation of Laboriin kuuluvat rautatieläisjärjestöt toimittavat paraillaan äänestystä siitä josko tulevat ottamaan alennetun palkan vaiko ryhtyvät lakkoon.

Neljän suurimman rautatieläisjärjestön edustajat kokoontuvat heinäkuun 1 päivä yhteisiin neuvotteluihin Chicagoon, jossa tilanne tulee neuvottelunalaiseksi.

Etelä-Amerikan puolueet liittyvät Kolmanteen Kansainväliseen

Argentinan, Chilen ja Uruguyan sosialistiset puolueet hyväksyneet 21 liittymisehtoa.

Santiago — Chilen sosialistipuolue on tehnyt äskeisessä konventionissaan yksimielisen päätöksen Kolmannen kansainvälisen 21 pointin hyväksymisestä. Puolue on samalla lähettänyt edustajat Moskovassa paraikaa koolla olevaan Kolmannen kansainvälisen konventioniin.

Buenos Aires, kesäk. 23 p. — Argentinan sosialistipuolue on tehnyt yleisäänestyksellä päätöksen Kolmanteen Kansainväliseen liittymisestä. Mondevideosta, Uruguaysta myöskin tiedotetaan, että Uruguayn sosialistipuolue on hyväksynyt Kolmannen Kansainvälisen 21 pointia 1,200 äänellä sataa vastaan. — Vanhoilliset ovat jääneet syrjään puolueesta.

Sosialiveijarit provseeranneet verilöylyn Puolassa

(Vapauden erikoisuutinen)

Dombrovassa pitivät lakossa olevat kaivostyöläiset äskettäin joukkokokouksen alennuksen johdosta. Tällöin yrittivät sosialipatrioottiset johtajat murtaa lakon ja pakottaa työläiset hyväksymään työnantajain toimenpiteen. Veijarien ärsytyksestä muodostui kokous myrskyiseksi, minkä johdosta paikalle saapui runsaslukuinen poliisijoukko, joka vaati kokouksen hajaantumista. Kun kaivostyöläiset eivät ottaneet heti todellakseen, ampuivat poliisit aseettomaan väkijoukkoon. Useita lakkolaisia kuoli ja haavottui. Hiilialueen kaivostyöläisten keskuudessa on mieliala äärimäisen kärjistynyt.

ITALIAN MINISTERISTÖ ERONNUT

Rooma — Italian ministeristö, joka on toiminut Giolittin ollessa pääministerinä on eronnut maanantaina. Syyksi eroon sanotaan olevan sen, että hallitus ei saanut luottamuslausetta eduskunnassa, kuten se oli ajatellut.

Trotski ennustaa sotaa Englannin ja Yhdysvaltain välillä

Sanoo puntan joutuneen väistymään kaikkivaltiaan dollarin tieltä.

Lontoo — Puhessaan Kolmannen Internationalen kongressille, Neuvosto-Venäjän sotaministeri Leon Trotski ennusti syttyvän merisodan Ison Britannian ja Yhdysvaltain välillä 1924, johtuen tämä kilpailusta merien herruudesta näiden kahden maan välillä. Täten tiedottaa London Daily Heraldille Moskovasta saapunut sähkösanoma.

Trotski sanoi Yhdysvaltain olevan kuten «täyteen puhallettu rakko», samalla kun Suur Britannia menettää merkitystään mailman herruudessa. «Punta on saanut väistyä kaikkivaltiaan dollarin tieltä».

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO, Vastaava toimittaja. J. W. SLUP, Toimitussihteeri

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 50c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Ilmotushinta 50c palstatuumalta. — Alin hinta kertailmotuksesta 75c. —Kuolemanilmotukset $2.00 (muistovärsyistä 50c kultakin lisäksi). — Kihlaus- ja aviol. ilmot. alin hinta $2.00, nimenmuutosilm. (muuten kuin avioliittoilmotusten yhteydessä $2.00 kerta. — Avioeroilm. $2.00 kerta (2 kertaa $3.00. .... Syntymäilm. $2.00 kerta. — Halutaan tietoja osoteilmotukset $1.00 kerta (3 kertaa $2.00) — Kaikista ilmotuksista, joista ei ole sopimusta, tulee rahan seurata mukana.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038.
Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

LEHTEMME LAUANTAIN NUMERO EI ILMESTY LAILLISEN JUHLAPÄIVÄN TAKIA.

—o—

Foster Venäjän vallankumouksesta

Tunnettu suuren teräslakon johtaja Yhdysvalloissa, entinen IWW:n toimeenpanevan komitean jäsen, William Z. Foster, joka on nykyään Kolmannen Internationalen ja Punaisen Taloudellisen Kansainvälisen kongresseissa edustamassa Amerikan järjestynyttä työväkeä ja samalla tutkimassa Venäjän oloja ja sen suuren vallankumouksen merkitystä, toimii samalla Federated Pressin valtuutettuna kirjeenvaihtajana. Foster tulee kirjottamaan artikkelisarjan huomioistaan Venäjällä. Olemme tässä tilaisuudessa julkaisemaan hänen ensimäisen artikkelinsa, jonka hän on kirjottanut Federated Pressin sanomalehdille. Tämä kirjotus on päivätty Moskovassa toukok. 11 p. ja sisältää seuraavaa:

Venäjän vallankumous on ihmiskunnan historian suurimpia tapahtumia. Se on täynnään mitä suurmerkityksellisimpiä asioita kaikkein maitten työläisille. Kaikista vaikeuksista huolimatta meidän täytyy tutustua näihin tapahtumiin ja niiden todelliseen merkitykseen. Onnettomasti kyllä tähän mennessä, työnantajain ja kaikkein riistäjäin vehkeilyjen ja masinoimisten takia eivät suuret työläisjoukot ole vielä onnistuneet pääsemään Venäjän suurten tapahtumain tärkeästä merkityksestä selville. Eritoten tämä pitää paikkansa Yhdysvaltoihin nähden. Sen vuoksi, että Amerikan työläiset tulisivat saamaan näistä suurista tapahtumista todellisen selvyyden ja sen nojalla havahtuisivat miettimään niiden todellista tärkeyttä, Federated Press on valtuuttanut minut kirjottamaan Venäjän tilanteesta artikkelisarjan, käsitelläkseni asioita siltä kannalta kuin minä ne näen ammattiunionistina. Ja siis kun minä alan kirjottamaan, niin tulen tekemään parhaani Neuvosto-Venäjän olevien olojen kuvaamisessa: kuinka työläiset täällä ajattelevat, toimivat ja elävät; minä tulen myöskin kertomaan heidän taistelustaan sortajiaan vastaan ja edelleen heidän tulevaisuuden toiveistaan.

Aluksi on kuitenkin välttämätöntä huomauttaa Amerikan ammattiunionisteja, että jättäisivät kaikki ennakkoluulonsa Venäjää vastaan. Sillä melkein kaikki mitä he ovat kuulleet tai lukeneet tästä vallankumouksellisesta maasta on mitä katalinta valhetta, myrkkykaasupropagandaa, jota taantumukselliset ainekset ovat levittäneet mustatakseen Venäjän vallankumousta, joka on suurin ja tärkein liike missä tämän maapallon työläiset ovat milloinkaan olleet osallisina.

Amerikan ammattiunionisteille ei pitäisi olla uutta se seikka, että työväenluokan liikettä lahjotun sanomalehdistön ja muiden työläisten riistäjäin avustajain taholta on mitä katalammin väärintulkittu. Itse asiassa koko Amerikan niin kutsuttu julkisuuskoneisto, jonka tarkotuksena pitäisi olla antaa tietoja yleisölle kaikista tärkeistä asioista ja tapahtumista, on alentunut kokonaan suurliike-etujen propaganda-agenttuuriksi, jonka propagandan päätarkotuksena on kaikenlaisen työväen järjestymisen mustaaminen ja pirstominen. Mutta kaikki meidän kokemuksemme amerikalaisten palkattujen valehtelijain toiminnasta ei näytä miltään siihen verraten miten he ovat suhtautuneet Venäjän työläisten toimenpiteisiin. Venäjän työläisten laajan liikkeen kokemukset ovat monin verroin laajemmat kuin meidän; Venäjän työläisten vallankumous uhkaa koko mailman kapitalismin olemassaoloa. Sempä johdosta se onkin nostattanut niin voimakkaan vastustuksen. Kautta mailman yhteiskunnalliset loiselajat, suunnattomasti hätääntyneinä, ovat kutsuneet aseisiin koko yhdistyneen valehtelijalaumansa väärisltelijät ja kaiken mailman konnat. Kaikki keinot, mitä ihmisen käytettävissä on, on pantu liikkeelle, jotta voitaisiin vakuuttaa mailmalle, ja eritoten työväen luokille, että Venäjän raatajat ja heidän johtajansa ovat ihmishahmossa olevia raakalaisia ja että heidän vallankumouksensa on kaiken yhteiskunnallisessa elämässä esiintyvän hyvän hävittämistä.

Pahinta kaikesta on se, että suuret työläisarmeijat ulkopuolella Venäjää olevissa maissa on johdettu uskomaan näitä katalia valheita. Ja minä tahdon jälleen uudistaa, että tämä pitää eritoten paikkansa Amerikaan nähden. Kaikissa muissa maissa ainakin järjestyneet työläiset ovat kyenneet kohoamaan yläpuolelle työnantajain propagandaa ja ymmärtävät asemaa jo siinä määrin, että ovat katsonet velvollisuudekseen luvata moraalisen kannatuksensa Venäjän työläisille heidän jättiläistaistelussaan vapauden puolesta. Mutta näin ei ole laita meidän maassamme; meidän ammatillinen liikkeemme yksin on avoimesti vihamielinen Venäjän vallankumoukselle, ja on mitä surkuteltavin häväistys sille, että se on liittynyt imperialistisen kapitalismin mustain voimain kanssa yhteen, tarkotuksella tuhota Venäjän vallankumous. Me olemme nielleet työnantajain propagandakoukun kaikkineen. Meidän käsityksemme Venäjän vallankumouksesta on yhtäläinen New York Times lehden kanssa ja on kotoisin samoista lähteistä.

Me emme ole edes vaivautuneet tutkimaan asioita itsekohtaisesti. Meidän liikkeemme on ainoa tärkeimmistä mailman työväenjärjestöistä, joka ei ole lähettänyt minkäänlaista komissionia Venäjälle, tutkiaksemme itsenäisesti miten siellä on todella asianlaita. Tämä on mitä surkuteltavin seikka. Se on mitä suurin häväistys meille. On jo aika että me seuraamme kaikkien maitten järjestyneitten työläisten esimerkkiä ja heitämme pois tämän häväistyksen päältämme ja tarjoomme Venäjän työläisille sydämmellisen myötätunnon ja kannatuksemme heidän ankarassa taistelussaan.

—o—

Nuoriso ja vallankumous

«Nuoriso on tulevaisuus» kuulee usein sanottavan. Sitä pahempi on tuo lause käynyt tyhjäksi fraasiksi, minkä ei useinkaan katsota velvoittavan mihinkään suurempaan. Minkätähden? Ehkä sentakia, että proletariaatin katkerat taistelut luokkayhteiskunnassa ovat niin kuluttavia, että voimia ei enään liikene «tulevaisuudelle»? Vai olisiko kommunistisilla työläisillä niin vähän uskoa tulevaisuuteen ettei voimia tahdottaisi uhrata nuorison, juuri kommunistisen yhteiskunnan tulevain rakentajain kasvattamiseksi? Onko työläisnuorison järjestäminen vain kommunistisen puolueen tulevaisuushuoli, vai onko se polttava päivänkysymys. Eikö meillä nykyisessä taistelurintamissamme ole tärkeitä vartiopaikkoja, jotka proletaarinen nuoriso kunnialla pystyy täyttämään?

Työläisnuoriso, joka jo ennen sotaa oli tappavan riiston alaisena, kärsi hirvittävästi sodasta ja vielä nyt sen seurauksista. Sotaakäyvissä maissa on naisten ja keskenkasvuisten lasten hartioilla koko suunnaton sotateollisuus. Kun ei heitä julettu lähettää rintamille, saivat he nähdä nälkää rintamain takana, raataa ja taas raataa ylivoimaisessa työssä. Voima ja mehu imettiin nuoresta elimistöstä. Ja tuosta peloittavasta kehityksestä, jolloin suureen osaan nuorisoa juurtui sairauden ituja, joka monet työläisnuorukaiset johti rikoksen teille, monet työläisnaiset prostitutioniin, ei seurannut vain työläisnuorison henkinen ja ruumiillinen rappeutuminen. Samoinkuin proletariaatin kurja tila ei ole syynä vain yhteiskunnan takapajuisimpien kerroksien olemassaolon, vaan — mikä on tärkeintä — myös sen edistyneimmän osan, vallankumouksellisten taistelijain olemassaolon, samaten on työläisnuorison vielä kurjempi asema vallankumouksellisen nuorisoliikkeen pohjana.

Mikä osa siellä on vallankumouksessa?

Nuori työläinen, olkoonpa kuinka nuori tahansa tuntee siitä hetkestä, kun hän ensi kertaa astuu tehtaan portista sisään, vastakohdan työnantajaansa nähden. Mutta ei vain tietoisuus riistonalaisuudestaan, joka on raskaampi kuin aikuisten, johda hän tä luokkataisteluun, vaan syvällä nuoren olemuksessa piilevä aatos: «Koko elämä on edessäni, ja kuitenkin eroittaa minut siitä nyt jo rautainen häkki». Sentähden ei taistelu nuorille ole vain taistelua leivästä, vaan taistelua uudesta elämästä. Heidät on saatava silmäämään kommunistisen yhteiskunnan laajoja näköaloja, saatava kiintymään vallankumouksellisen proletariaatin pyrkimyksiin, kouluutettava kypsään luokkatietoisuuteen. Ja kun tulee aika jolloin työläisjoukot horjuvat, jäävät ajanvaatimuksista jälkeen astuu proletariaatin nuoriso kentälle. Sellainen esimerkki sattui työväenliikkeessä sodan aikana, jolloin juuri kaikkien maitten nuoret ensin kajuttivat heleästi tykkien jyskeessä: «Sota sotaa vastaan»! Muutamisa maissa olivat juuri nuorisojärjestöt ainoita joilta harvalukuiset rehelliset taistelijat saivat tukea. Venäläiset bolshevikit valmistelivat mailmanvallankumousta Sveitsissä, Bodenin nuorisojärjestön auttamina. Siitä syystä on selitettävää, että nuorison taistelujärjestöt ovat kaikissa taisteluissa, jotka asettavat taistelijoille suuria vatimuksia, säännöllisesti olleet eturivissä.

Tuo vallankumouksellisten nuorisojärjestöjen luontainen ominaisuus tekee ne, vähälukuisuudestaan huolimatta — tärkeiksi tekijöiksi työväen liikkeessä. Mutta ne voivat tulla täysiin oikeuksiinsa vain, jos nuoriso itse hallitsee järjestöjään ja samalla itse määrää itselleen paikan rintamassa.

Useimpien Euroopan maitten kommunistinen nuoriso on loistavana vakuutena näiden sanojen totuudesta. Nuorison voimakkaille harteille rakentuvat kommunistiset puolueet, proletariaatin vallankumouksen voiton julistajat.

Tulevaisuus varaa suuria tehtäviä nuorisolle. Mutta nykyinen kommunistinen liike tarvitsee voimakasta ja hyvin organisoitua kommunistista nuorisoliittoa; se on kärkijoukko, joka jatkuvasti antaa voimia puolueelle, valvoen ja taistellen äärimmäisessä etuvartiossa.

Wienin Rote Fahne.

—o—

Luokkatuomiot ja oikeusmurhat Saksassa

«Der Kämpser» lehti kirjoittaa Saksan oikeusmurhista:

Konekiväärit rätisevät! Saksalaisten erikoisoikeuksien tuomioita pannaan täytäntöön. Teurastuksen käydessä yhä julmemmaksi kääntyivät erinäiset sosialidemokraattien edusta jat tasavallan presidentin puoleen. Sosialidemokraattien ja riippumattomien sosialistien ja toimihenkilöitten asettama komitea ynnä Hellen ammattiyhdistykset pyysivät, että Ebert antaisi armon käydä oikeuden edellä, lieventäisi erikoistuomioistuinten päätöksiä ja ehkäisisi epäluulonalaisten työläisten joukkoerottamiset. Nuo armonanojat ovat samoja, jotka tahtovat tehdä sovinnon työväen ja pääoman välillä. Juuri tämän heidän siunauksellisen toimintansa tähden saavat työväestön jyrkimmät ainekset nyt kärsiä. Juuri sen takia vähentävät pääomanpalvelijat työväen lukua ja kohtelevat sitä mielivaltaisesti kutsuen vallankumoustaistelijoita kurjiksi roistoiksi jotka on saatettava telkien taa tahi toiseen maailmaan. Tasavallan presidentti ja entinen sosialidemokraatti Fritz Ebert tiesi, miten hänen piti vastata. Puhtain otsin selitti hän armon anojille (kuten ohranan miehet olivat käskeneet hänen sanomaan) että erikoisoikeudet ovat perin välttämättömiä, koska entisillä tuomioistuimilla on yllin kyllin työtä juoksevien asioitten hoitamisessa. Pidätettyjen olisi muka muuten viruttava vankilassa kuukausmääriä odottamassa lopullista tuomiot. Ebert näyttää hyvin lukeneen kaikkein mustimpia taantumuslehtiä, sillä ne juuri syöttävät arvostelukyvyttömille lukijaparoilleen samantapaisia juttujaan. Rehellisenä miehenä olisi presidentti vastannut, että tämän oikeusnäytelmän tarkoitus on kaikessa hiljaisuudessa saattaa vallankumouksellisten etujoukko vaarattomaksi. Hänen ei pitäisi esittää sitä naurett. väitettä että pari kolme päivää tai viikkoa tutkintovankeutta olisi tuomituista pahempaa kuin erikoisoikeuksien tuomioista voidaan mahdollista lievennystä (ei armahdusta) varten vedota valtiopäivien lakiasianvaliokuntaan. Mikä siis sekin merkitsisi asiain viivyttämistä. Pidätetty saisi kuukausmäärin virua vankilassa odottamassa mestaustaan. Ebert lupasi niinikään että eritoten nuoremmat syytetyt saavat erikoisoikeuksissa ehdollisen tuomion, joten heidän kohtaloansa ei ratkaista yhdessä ainoassa oikeudenistunnossa. Heidän rangaistuksensa täytäntöönpano lykkäytyy siis toistaiseksi. Ebertin ihmisystävällinen lupaus on helposti selvitetty. Työmiesten vaino on nimittäin saanut sellaisen laajuuden, että pidätetyt eivät enää kohta sovi vankiloihin. Sitäpaitsi menettävät ehdollisen tuomion saaneet moniksi vuosiksi vartiollinset oikeutensa, mikä on kaikkien taantumuksellisten ja työkansan vihollisten mielestä erittäin ilahduttava asia.

Ebert, tuo entinen sosialidemokraattii ei epäillyt antaessaan siunauksensa porvarillisille erikoisoikeuksille joiden tarkoituksena on «leikata ten on siis helppo ryhtyä tyydyttämään koston himoaan «lain varjolla» koska presidentti ja sosialidemokraatti kantaa edesvastuun. Worwärts antaa entiselle puheenjohtajalleen sen neuvon ettei hän asettuisi erikoisoikeuksia puolustajaksi, vaan pikemmin lieventäisi niiden tuomioita. Mainittu puoluelehti ei niin paljon kauhistu erikoisoikeuksien epäinhimillistä ja lainvastaista toimintaa kuin sitä seikkaa, että työkansan raivo mahdollisesti uudestaan kasvaisi sen tuntiessa joutuneensa luokkatuomioistuinten mielivallan alle. «Vorwarts» pelkää siis, että työmiehistä tulisi äkkijyrkkiä ikäänkuin ei Hörsingin joukkojen toimeenpanemat työväen metsästykset ja muut veriset ajojahdit jo olisi saattaneet työväkeä kuohuksiin. Ja joka päivä työkansa saa lukea valkoisten tuomioistuinten uusista julmuuksista. Niiden urotekoja on mahdoton luetella. Ensin luulivat mainitut tuomioistuimet voivansa lamauttaa joukk. aloitekyvyn vangitutt. kaikki huomattavimmat kommunistijoht.. Kun tästä ei ollut mitään apua, vangittiin lisäksi kaikki paikalliset toimihenkilöt siitä yksinkertaisesta syystä, että he olivat kirjevaihdossa Berliinissä olevan, täysin laillisen puolueen keskusneuvoston kanssa. (Näyttä siltä kuin orheshin kaltaiset monarkistiset seurat, koska kerran kaikki tasavaltaisuuden ilmaukset pidetään laittomina!) Äskettäinvangittiin Hallessa sikäläisen kommunistisen järjestön vastavalittu sihteeri, tov. Evert. Häntä ei voitu syyttää mistään muusta kuin, että hän oli velvollisuutensa mukaan toiminut Hallen kommunistijärjestön palveluksessa. Eikä mainittua järjestöä ole niillä seuduilla julistettu laittomaksi! Kaikessa päättäen koetetaan lamauttaa kommunistisen puolueen toimintaa sovelluttamalla sen jäseniin perustuslain vastaista kommunistilakia. Riippumattomien ja enemmistösosialistien tarkoituksensa on siten vahvistaa keskisaksalaisten joukkojensa rivejä, joita viimeaikaise «korkeaamiset» ovat suuresti harventaneet. Mutta tässä he eivät tule onnistumaan. Kommunistien julkinen vainoaminen hyödyttää heitä vielä vähemmän kuin sosialidemokraattisten lehtien tuontuostakin tekemät paljastukset kommunistien uusista kapinahankkeista Hallen ja Merseburgin tienoilla. Maaliskuussa kaatuneitten toverien verellään kostuttamasta maasta kasvaa aikoinaan kaunis sato, eikä ainoastaan Keski-Saksan, vaan koko Saksan maan työkansaa varten. Elinkautisten kuritushuonevankien rukoukset eivät tule olemaan turhat. Ne kutsuvat maahan vapauttajan ja kostajan.

Kaikuja Balkanilta

Kirj. Cristo Kubaktschieff.

Puhuaksemme eräästä sangen tärkeästä ja Balkanin oloihin nähden ehdottomasti merkittävästä tapauksesta tarkastelemme tässä aluksi Veniseloksen, Kreikan pääministerin ja kansalliskiihkoisen Balkanin porvariston tunnetuimman edustajan, kukistumisen syytä. Olihan mainitun valtiomiehen asema mahdollisimman varma, olihan hän johdattanut kreekkien kansan mahdollisimman onnellisesti läpi veristen vainovuosien. Venizelos saa sortumisestaan syyttää kreikkalaisen porvariston sammuttamatonta valloitushalua, jolle Balkanilla saavutetut menestykset eivät riittäneet. Saaliinhimossaan ulottivat Kreikan imperialistit toimintansa Vähään-Aasiaan. Heidän sotaretkensä tarkoitti Smyrnan ja muun viikunanmaan valtaamista. Ja ententeimperialistit lietsoivat olkansa takaa kreekkiläisten sotaintoa. Heistä tuli oivallista kanuunanruokaa, jota tarvittiin ententen omien imperialististen suunnitelmien toteuttamiseksi Vähän-Aasian mailla. Mutta Kreikan kansan kärsivällisyys loppuikin yhtäkkiä eli hiukan sen jälkeen, kun sotaonni oli kääntynyt. Työtätekevä väestö huomasi pian, mitä hyötyä Veniseloksen kansalliskiihkoinen politiikka sille tuotti. Sen parhaat pojathan nääntyivät Vähän-Aasian tasangoilla taistelessaan Kreikan, Ranskan ja Englannin saaliinhimoisten imperialistien puolesta. Ja niin tuli Veniseloksen vallasta äkkiä loppu. Samoinkuin Kreikan porvaristonkin kansalliskiihkoisesta Balkan-politiikasta ja ententeläisimperialistien hämäräperäisistä vehkeilyistä siellä. Kreikan porvaristo vaihtoi Veniseloksen Konstantiniin, lujittaakseen omaa valtaansa. Kukistetun tyrannin sijalle pantiin toinen. Veniseloksen henkilökohtaisen politiikan syyksi selitettiin samalla kansalliskiihkoisten imperialistien kärsimät tappiot. Tahdottiin johtaa kansan huomio pois niistä todellisista syistä, jotka aiheuttivat Veniseloksen kukistumisen. Nämä syyt olisivat vaatineet vanhan hallitustavan muutosta ja merkinneet Kreikan kansan vapauttamista. Mutta, kuten sanottu, niistä ei nyt puhuttu mitään.

Ententeimperialistit ovat suostuneet sopimaan kuningas Konstantinin kanssa siitä huolimatta, että tämä oli sodassa keskusvaltojen puolella ja aiheutti ententelle yhtä ja toista kiusaa. Ja kuningas on puolestaan avomielisesti selittänyt jatkavansa Veniseloksen politiikkaa, joten sovinto ei ole vaikea. Miksi Konstantinista ei voisi tulla yhtä hyvä ententen apuri, kuin Veniseloskin aikoinaan oli? Ja Konstantin marssi Smyrnan rintamalle jatkaakseen sotaretkeä, jonka tarkoituksena on Turkin kansan orjuuttaminen ja maan jakaminen Ranskan, Englannin ja heidän terhakan henkivartiansa, Kreikan, kesken. Saadakseen Kreikan sokeasti ajamaan Englannin imperialistisia etuja on tämä maa antanut Saksan keisarin langon palata valtakuntaansa. Veniseloksen sijaan tarvittiin toinen valtiollinen ilveilijä.

Kreikan porvariston kansalliskiihkoisesta valtiopolitiikasta on siis kerta kaikkiaan tullut loppu, eivätkä ententeimperialistitkaan enää voi varmasti luottaa kreikkalaisten apuun toteuttaessaan valloitus-suunnitelmiaan Vähässä-Aasiassa. Kreikan kansa sai jo sodan aikana kärsiä tarpeeksi ja rauhan tultua pakotettiin se uuteen imperialistiseen mylläkkään. Kreikkalaiset saivat Vähän-Aasian erämaissa sotia kauan, kunnes heidän silmänsä avautuivat ja he huomasivat verensä vuotavan kuiviin taistellessaan kotimaisen ja ententeimperialismin etujen puolesta. Mutta silloinpa alkoikin armeijan taisteluhalu kadota, karkurien luku ja niskottelumishalu kasvaa ja yhä useampi sotilas saapui takaisin isäinsä maalle. Kreikan kansa on suurimmalta osaltaan pientilallisia ja työmiehiä. He käsittivät nyt, kuinka petollisesti heitä on johdettu rintamalta toiselle. Konstantiniin kiinnitetyt toiveet katoavat vielä nopeammin kuin ne, joita Veniseloksen voitto aikoinaan herätti.

Parhaimpana todistuksena tästä on se, että kommunistien onnistui viime vaaleissa, jotka pidettiin juuri, kun riemu kuninkaan palaamisen johdosta oli suurimmillaan, saada kaksi edustajaa ja yli 100,000 ääntä. Kommunistien edustajaluku olisi ollut paljon suurempi, elleivät Kreikan porvarit olisi sovelluttaneet kommunisteille perin epäedullista vaalijärjestelmää. Tästä huolimatta voidaan kommunistien saavutusta pitää merkittävänä. Tyytymättömyys on kansan keskuudessa suuresti lisääntynyt. Vallankumousliike leviää. Konstantinin paluu ei suinkaan pelasta Kreikan porvaristoa perikadosta, joskin se ehkä viivyttää sitä hiukan. Kun kuningas on kerran pelannut ulos valttinsa ja menettänyt ne, ei porvaristolla enää ole mitään lippua, johtajaa tai syntipukkia, ja silloin saa itse vastata teoistaan. Mutta samalla on sen häviökin varma.

—0—0—

Jugoslavian kansalliskokouksen vaalit osoittavat niinikään, ettei tämäkään maa ole jäänyt osattomaksi niistä taloudellisista ja valtiollisista pulista ja järkytyksistä, joita sodan jälkeen on ilmennyt kaikissa kapitalistisissa valtioissa. Kommunistinen puolue sai huomattavan vaaliivoiton Eduskuntaan valittiin 59 kommunistia, joiden yhteinen äänimäärä oli 160,000. Maan kumpikin johtava puolue — vapaamieliset porvarit ja demokraatit — ei saavuttanut mitään ratkaisevaa enemmistöä parlamentissa. Mainitut puolueet edustavat Serbian kansallismielistä porvaristoa, joka uneksii «suuren» serbialaisvaltion luomista, suuren ja mahtavan Jugoslavian perustamista, jossa serbialaisporvaristolla olisi hallitseva valta. Tämä valloituspolitiikka oli muuten aiheena Balkanilla 1913 käytyihin taisteluihin, joilla turkkilaisvallasta yritettiin tehdä loppua. Demokraatit vaativat häikäilemättä, että vastamuodostettuun valtakuntaan on saatava voimakas ja keskitetty hallitus. Vapaamielinen porvaristo tekee sensijaan erinäisiä myönnytyksiä Jugoslavian yhteyteen kytketyille kansoille, mutta kummatkin porvaripuolueet ovat keskitetyn, virkavaltaisen ja militaristisen hallitusjärjestelmän kannattajia. Serbialainen porvaristo tahtoo korkeintaan jakaa valtansa Kroatian ja Slavonian suurpääomistajien kanssa. Mutta viime vaaleissa kärsi tämä politiikka täydellisen tappion ja ymmärrettävistä syistä kylläkin.

Jugoslavia on perustettu «verellä ja raudalla» vanhaan Bismarckilaismalliin. Puolet Serbian kansasta on kaatunut taistelussa «suuren isänmaa» puolesta. Jugoslavia on tosin perustettu,mutta perust. vanhan Serbian raunioille. Viimemainit. maassa valtalaiset ja saksalaiset, jotka ovat mestareita tekemään puhdasta jälkeä. Vastamuodostettu Suur-Serbia on kuin hiekalle pystytetty rakennus, sen sisäinen lujuus on sangen epäilyttävää laatua ja itsenäisyys perin keinotekoinen, sekin. Kuten vaaleissa nähtiin. Niissä esiintyi nimittäin kaksi mahtavaa yhteiskunnallista virtausta: työmiesten ja pientilallisten yhteiskunnallinen vapaustaistelu sekä orjuutettujen kansojen itsenäisyyspyrkimykset. Näiden kahden suunnan edustajat muodostavat nyt kansalliskokouksen enemmistön, joten serbialaisporvaristo on menettänyt uneksimansa johtavan aseman suuressa Serbiassaan. Äskettäin olivat vielä yhtyneet porvarispuolueet hallituksessa. Nyt, kun niillä ei ole eduskuntaenemmistöä, eivät ne voi enää muodostaakaan itsenäistä hallituspuoluetta. Serbialaisporvaristolle ei jääne muuta neuvoa, kuin myöntyä vierasheimolaisten vaatimuksiin. Toisin sanoen luvuttava määräävästä asemastaan. Mutta epäiltävää on, tokko kansallistaistelut silti loppuvat. Odottaisi päinvastoin niiden käyvän tulisemmiksi vierasheimoisten nyt saatua tuulta purjeisiinsa. Tietenkin on jäljellä vielä eräs ratkaisutapa: säilyttää johtoasema ja perustaa vahva keskushallitus sotilasväkivallan avulla ja halveksimalla eduskunnan tahtoa, taikka suorastaan hajoittamalla koko edustajahuone. Mutta valitkoon serbialaisporvaristo minkä näistä kahdesta menettelytavasta tahansa, varmaa on, ettei se missään tapauksessa kykene lujittamaan horjuvaa valtaansa ja estämään Jugoslaaviassakin yhä kärjistyvää kansallista, taloudellista ja valtiollista kriisiä kehittymästä vallankumoukselliseksi melskeeksi.

Kommunistisen puolueen vaaleissa saavuttama menestys jos mikään on oivallisena todistuksena siitä vallankumouksellisten aatteiden levenemisestä, joka Balkanilla, mutta erittäin juuri Jugoslaviassa on huomattavissa. Kuten Kreikassakin on Suur Serbiassakin sota voiton ja vapauden herättämä riemu jo aikoja sitte hälvennyt. Kummassakin maassa kärsi kansallisten porvaristojen valloitus politiikka viime sodassa melkoisen tappion s.t.s. valloitukset olivat vähäisiä niiden kärsimysten rinnalla, joita serbialaisilta ja kreikkalaisilta vaadittiin. Työväenluokka on siis Balkanilla saanut uutta virikettä. Kommunistien vaaleissa saavuttama menestys on sitäkin huomattavampi, kun tiedämme, että vaaleihin käytiin Kommunistisen Internationalen ohjelmalla ja vaalitunnuksena oli Balkanin ja Tonavan maihin perustettavien neuvostovaltojen liitto. Tämä on uusi askel kommunistisen Balkanliiton toteuttamista kohden. Sanottuun liittoon aijotaan yhdistää Balkanin ja Tonavanmaitten kommunistiset puolueet, jotka sitte yhteisvoimin käyvät valmistelemaan kommunistista kumousliikettä näillä mailla.

—0—0—

Rumaania on porvariston luvattu maa. Yhdessä suurmaanomistajain (tschokkojen) kanssa jatkavat porvarit siellä hirmuvaltaista hallitustaan provoseeraten ja riistäen työläis- ja talonpoikaisluokkaa mielin määrin. Tämä on mahdollista aikoa siellä, kuten se on yrittänyt kaikkialla maailmassa, tukahuttaa työväenliikkeen alkuunsa. Transylvaanian ja Bukovinan sosialistiset puolueet ovat nyttemmin yhdistyneet rumanialaisiin sosialisteihin, mutta tästä liitosta ei ole suurta siunausta. Tämä johtuu siitä, että Rumanian sosialistisessa puoluessa olevat opportunistiset ainekset ovat saattaneet koko yhdistyneen työväenliikkeen rappioiilaan. Rumaanian työläiset ovat tosin kärsimiensä vääryyksien johdosta ryhtyneet erinäisiin palkkataisteluihin. Hintojen yhä kallituessa ja palkkojen alentuessa on tämä ollut varsin luonnollista. Mutta kun heiltä puuttuu lujia ammattijäjestöjä, samaten kuin vallankumouksellista valtiollista johtoa, ei Rumaanian proletariaatin esiintyminen ole tehnyt sanottavampaa vaikutusta. Viimeinen suuri lakko tukahutettiin asevoimin. Työväenluokalla ei Rumaaniassa ole minkäälaisia oikeuksia ja jos olikin, ovat ne nyt kumotut. Maassa riehuu hillitön sotilasväkivalta. Rumaanialaisten kapitalistien selviytyessä työväestään näin helpolla tavalla, ovat suurtilanomistajatkin rohkaisseet luontonsa. He olivat aikaisemmin luvanneet panna toimeen maauudistusohjelman. Nyt kieltäytyivät he suostumasta maajakoon tai mihinkään talonpoikain vaatimuksiin yleensä. Mutta Rumaanian talonpojat ovat liian läheltä saaneet seurata venäläisten talonpoikain vapaustaistelua voidakseen kauempaa sietää tschokkojen valtaa. Rumaaniassa voi täydellä syyllä odottaa valtavan talonpoikaiskapinan puhkeavan. Toisaalta taas ei työväenluokkakaan anna verisen hirmuvallan kauhistuttaa itseään kauempaa. Sitä on petetty, riistetty ja sorrettu kerrassaan uskomattomalla tavalla. Mutta siis ei tarvitse luulla, että tämä asiantila jatkuisi iankaikkisesti. Mitä ...

Rahaa Suomeen

Smk. 48.00 Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT OVAT SEURAAVAT:

40c. lähetyksistä alle $30.00; 50c. lähetyksistä $30—$40; 60c lähetyksistä $40.00—$60.00; 75c lähetyksistä $60.00—$100.00. Yli $100.00 25c. jokaiselta alkavalta sadalta lisää.

VAPAUS

Box 69, Sudbury, Ont.

Torontossa ottaa rahalähetyksiä vastaan tov. A. T. Hill, 177 Bellefair Avenue.

ESIMERKIKSI KELPAAVA PIKKU OSASTO

Malkolm saarella oleva pieni Myrskyn S. S. Osasto on pitänyt iltamat joista on ollut tuloja $54.95, joka summa on päätetty jakaa tasan Vapaudelle ja B. C. Federationistille. Myrskyn toverit ilmottavat että he ovat Vapaudelle lähettäneet puolet sentähden että eivät olleet tilaisuudessa panemaan toimeen kirjailtamia.

Kuten sanottu, on myrskyn osasto vain pieni jäsenmäärältänsä, mutta kuten huomaamme, toiminta on esimerkiksi kelpaavaa isommillekin osastoillemme. Kiitos toverit!

VAPAUDEN KONTTORI.

Muistoja Venäjän matkalta

Eräs saksalainen sotilas kertoo «Der Rote Soldat» lehdessä Venäjän vaikutelmistaan seuraavaan tapaan:

«Kuten muistettanee, joutui osa venäläisistä puna-armeijalaisista Varsovan taistelujen saatua heille onnettoman käänteen, eristetyksi tovereistaan. Puolalaiset pakoittivat heidät peräytymään Saksan alueelle, jossa heidät riisuttiin aseista. Heistä sai nyt osa tilaisuuden palata meritse kotimaahansa. Puna-armeijalaisten kotiinpalauttaminen tapahtui Venäjän nykyisten reunavaltioitten kautta. Heitä laskettiin maihin Riiassa, Baltish-Portissa; Hagerburgissa, Tallinnassa ja muualla, mistä he jatkoivat matkaansa rautateitse Neuvosto-Venäjälle.

Marraskuun 8 p:nä viime vuotta olin matruusina laivassa, joka lähti viemään venäläistä sairashoitohenkilökuntaa suoraan Pietariin. Siten tarjoutui minulle oiva tilaisuus tarkata mainitun kaupungin elämää ja asukkaita viipyessämme siellä kokonaista kahdeksan päivää. Pietarin satamaan saavuimme marraskuun 12 p:nä.

Satama teki yleensä hiukan elottoman vaikutuksen, eikä ihmekään, sillä olihan Venäjä saarrostilassa. Venäläisillä on kuitenkin saksalaisiin verraten se suuri etu, että heillä on laivoja, sekä suuria että pieniä merialuksia. Laivojen mastoissa liehuivat punaliput ja niitten nimet kantoivat vallankumouksen leimaa. Ne oli ristitty uudelleen ja niiden kyljissä komeilivat nyt nimet selaiset kuin Liebknecht, Luxemburg, Marx, Trotski, Internationale jne. Kuten sanottu, laivoja ei puutu, puuttuu vain yhteys ulkomaitten kanssa, jotta satama saisi entisen eloisan leimansa.

Laivamme pysähtyi männynoksilla ja punaisilla lipuilla somistetun lai-

Vapauden Soihtu III

Meillä on vielä jälellä Vapauden Soihtua No. III, niin paljon ettemme voisimme muutamia koko isoja tilauksia täyttää ja kun Soihdun sisältö on kaikessa tapauksessa lukemisen arvoinen, joskin sen teknillinen asu tälläkerralla sattui hiukan epäonnistumaan, niin kehoitamme sellaisia jotka eivät vielä ole Soihtua tilanneet tekemään tilauksensa aivan heti. Soihdun hinta on ainoastaan 35c.

Vappu V, 1921

Muutamia tämän vuoden Vapun numeroita on niinikään vielä myymättä. Vappu on erinomainen julkaisu ja moninkerroin tärkeä. Tilatkaa itsellenne vielä nytkin vaikkakin Vappu onkin jo ohitse. Tilatkaa itsellenne kappale, että ette jäisi ilman tuota arvokasta kirjallisuuslisää tänä vuotena. Hinta 90c.

Seuraavia kirjoja niinikään pitäisi jokaisen aikansa tasolla olevan toverin hankkia:

...ENIKKA TAUTI, kirj. N. Lenin	.50
...MAAILMAN VALLANKUMOUS JA III INTERNATIONATIONAL, kirj. G. Sinovjev	.50
...RANSKAN KANSALAISSOTA, kirj. Karl Marx	.40
...TYÖHÄLISTÖN DIKTATUURI, kirj. Karl Kautsky	.65
...KYMMENEN SOKEAA JOHTAJAA, kirj. Arthur M. Lewis	.85
...TYÖHÄLISTÖN VALLANKUMOUS ja LUOPIO KAUTSKY, kirj. N. Lenin	.65
...SUOMEN KIELIOPPI, kirj. N. E. Setälä	1.00
...ÄIDINKIELEN OPPIKIRJA, kirj. E. N. Setälä	.75

Kaikkia näitä kirjoja voidaan tilata osotteella:

VAPAUS

...Box 69. SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN ASIAMIEHET!

...kää levittämään Punikkia oikein erikoisella tarmolla. Se tulee olemaan helppo tehtävä, sillä jokainen työläinen tilaa itselleen Punikin kunhaan asiamies siitä hänelle huomauttaa.

...anadan toverit ovat olleet pakotettuja olemaan ilman proletaarista pilakuvalehteä jonkun aikaa, mutta Punikki tulee nyt vapauttamaan heidät tilanteesta saapumalla luokseen 2 kertaa kuukaudessa. On huomattava kaikille, että Punikki ei edusta pilaa vaan pilan vuoksi, vaan se purevalla paljastaa tämän kapitalistisen järjestelmän nurinkurisuuden.

...VAT JA KIRJOTUKSET TARRAAVAT AINA KIINNI PÄIVÄN TAPAHTUMIIN

Asiamiehet voivat myöskin tilata Punikin irtonaisnumeroita myytäväksi varsinkin suuremmilla suomalaisasutuksilla käy tämä hyvin päinsä, Punikki on kaupaksikäypää tavaraa.

Punikin tilaushinta on $2.00 vuosikerta ja $1.15 puolivuosikerta.

Lähettäkää tilauksenne Vapauden konttori nvälityksellä, osotteella:

VAPAUS

...69, Sudbury, Ont.

Toverillisesti, PUNIKIN KONTTORI, Superior, Wis.

...viereen. Rannalla oli vilkasta ... Soittosoittokunta toisensa jälkeen lähestyi laituria tervehtiäkseen ...via tovereitaan. Viimein oli ran... 2,000 sotilasta ja kolme soittokuntaa. Meidän «vankimme» astuivat maihin. Soiton kaikuessa ...inä kaikuivat «Internationalen» ...lliset säveleet. Sotilaat tekivät kivääreillään kunniaa, mun kansa ...teli paljastetuin päin, vieläpä ...t koululapsetkin, jotka opettajan olivat tulleet saapuville, kohottivat kätösensä hatunreunaan. Soittokunnat soittivat vuorotellen ja yhteistä, koko maihinnousun ajan ...git järjestyivät rannalle. Kun ...ki olivat poistuneet laivasta, lakkasi soitto, ja tervehdyspuheet aikoivat. Puheitten jälkeen marssivat ...it soiton kaikuessa ja toveriensa ...amina kaupunkiin.

...tten saimme me kehoituksen lähteä maihin. Itämeren laivaston komentaja piti meille tervehdyspuheen. ...lausui, että laivamme oli ensimäinen saksalainen alus, joka viiden ...en aikana on saapunut Venäjän ...maan, — oli liitonarkki suuren ...paisumuksen jälkeen! Lopuksi ...itti hän meitä katselemaan Pietarin nähtävyyksiä ja tyytymään siihen vähään, jota kaupungilla muka oli muukalaisille tarjottavana.

Seuraavana päivänä johdettiin meidät soiton kaikuessa kaupunkiin. Saavuimme entisen suuriruhtinaan Mikaelin palatsiin, jonne Itämeren laivaston matruusit olivat meidän kunniaksemme järjestäneet wastaanottojuhlan. Teatterisalissa pidettiin meille puheita. Sekä Itämeren laivaston että merimiesliiton edustajat käyttivät puheenvuoroja, minkä jälkeen saimme kuulla rattoisaa venäläistä musiikkia. Ruokasalissa virvoitettiin meitä teellä ja leivoksilla. Lopuksi esitettiin vielä joitakin enemmän tai vähemmän vakavia näytöskappaleita. Näyttelijöinä oli merimiehiä, jotka hoitivat osiaan aika luontevasti.

Kolmantena päivänä marssimme taas, soittokunnan puhaltaessa vallankumousmarsseja, meriväenopistolle. Vallankumoussalissa piti komissaari Essen meille puheen.—Hän ilmoitti, että meille tänään tarjoutuu tilaisuus erikoiseen taidenautintoon. Päivän konsertissa esiintyy nimittäin huomattavia venäläisiä soittotaiteilijoita, muun muassa Venäjän suurin säveltäjä, joka sangen harvoin näytäytyy konserttisaleissa. Tulossa oli siis taiteellinen illanvietto. Ennen sotaa olivat venäläiset taiteilijat tyydyttäneet vain Venäjän yläluokkalaisten taidenälän — kansa sai tässä — niinkuin kaikissa muissakin suhteissa — purra pettua. Nyt tahtovat bolshevikit antaa koko kansan nauttia selvää leipää. Ja että katsojat ymmärsivät taidetta, sen näin tarkastaessani viisituhatlukuista katsojajoukkoa. Työläiset, matruusit, sotilaat ja vanhat huivipäiset naiset — kaikki seurasivat esitystä yhtä tarkkaavaisina. Saimme kuulla yksinomaan edellämainitun, suuren säveltäjän luomia: simfoonioita, yhteisottoa (viulun ja piaano) ja laulunumeroita y.m. Hän johti itse muutamien sävellystensä esityksiä. Konserttia kesti lähes kolme tuntia. Sitte astuivat näyttämölle Venäjän entisen keisarillisen hovibaletin taiteilijat ja tanssijattaret. Yleisön tyytyväisyys kohosi huippuunsa. Sillä balettia ymmärtääkseen ei ehdottomasti tarvitse kuulua Tsaarin hoviin. Tilaisuudessa annettiin meille neuvostovallan merkki ja muistomitalli, lyöty neuvostovallan kolmivuotisen taistelun kunniaksi. Saksalainen meriväki tunsi olevan iltansa tyytyväinen, sekin. Omasta puolestani oli minun pakko tunnustaa, ettei koskaan ennen ole siinä määrin saanut nauttia taiteesta.

Neljäntenä päivänä tutustuimme työväenpalatsiin. Ennen vallankumousta oli tässä jättiläisrakennuksessa aatelisneitojen täysihoitola, nyt on työkansa ottanut sen käytettäväkseen. Sillä työväenluokastahan on tullut uusi ylimystö — niinhän porvarit väittävät. Työväenpalatsissa on nyt eri ammattiyhdistysten kokoushuoneita, suuria neuvottelusaleja, kirjastoja ja lukuhuoneita, yksi sali kemiallisia ja toinen teknillisiä luentoja varten jne. Jokaisessa kokoushuoneessa on rintakuvia, maalauksia ja kuvia, jotka esittävät Liebknechtiä, Rosa Luxemburgia, Marxia, Leniniä, Trotskia y.m.

Tuli ilta ja aamu ja niin tuli viides päivä. Kävimme työväen lepokodeissa ja virkistyslaitoksissa. Ne sijaitsivat Pietarin lähellä olevalla suurella saarella. Matka tehtiin höyrylaivalla. Sisäänkäytävää koristaa jättiläispatsas, joka kuvaa sepän vaatteisiin puettua työmiestä alasimensa ääressä. Vasaraansa pitää hän vasemmassa kädessään tervehtiessään oikealla kädellään aurinkoa. Saarella on entisten venäläisruhtinaitten ja miljonäärien palatseja ja huviloita. Nyt saavat työläiset viettää niissä loma-aikansa, 14 päivää puolessa vuodessa. Kävimme erään lin... kautsukkiruhtinaan muinaisessa linnassa, jossa paraillaan asui 60 työläistä. Eräässä entisen sotakemottelijan hovissa asui ja elosteli nyt 120 työläistä. Muudan huvila oli muutettu kokoushuoneeksi. Siellä oli m.m. näyttämö ja kilpailusoututuvenheitä yleisöä varten. Eräälle avoimelle paikalle oli rakennettu ulkoilmateatteri. Katsomoon mahtui ainakin 2000 henkeä. Työläishuvilat ulottuivat aina leskikeisarinnojen palatsille asti, joka toistaiseksi oli asumaton.

Kuudentena päivänä olimme jälleen kutsuvieraana ja isäntinämme olivat itse ammattiliittojen edustajat. Työväenpalatsin suuressa kokoushuoneessa pidettiin meille tervehdyspuhe. Mainituissa saleissa on kaikkien ammattiyhdistysten liput. Sitte saimme jälleen nauttia venäläisestä taiteesta (musiikkia, teatteria ja tanssia). Seitsemäntenäkään päivänä emme lepoa etsineet, sillä meidät oli kutsuttu huviretkelle. Astuessamme nuoraportaita myöten sairaalalaivan kanhelle puhalsi laivan torvisoittokunta «Internationalea». Kannella esittivät taiteilijat ja taiteilijattaret meille yhtä ja toista huvittavaa.

Kaikki saksalaiset laivamiehet olivat ihastuksissaan. Emmehän me olleet odottaneet moista ystävällisyyttä, joka Pietarissa niin runsain määrin tuli osaksemme. Emmekä me Pietarissa käyntiämme tule koskaan unohtamaan.

Seuraavassa tahdon lyhyesti kuvata, minkä vaikutuksen kaupunki teki minuun. Mitä ennen muuten tekee kulkijaan. Mitä sinnäkin katuihin tulee, on niillä toinen leima kuin ennen. Mitään myymälöitä ja koreilevia kilpiä ei enään ole. Neuvostohallitus on ottanut suurliikkeet haltuunsa. Elintarpeita ja muita tarvikkeita jaetaan väestölle suoraan varastopaikoista. Pietarin väestö ei tiedä mitään asuntopulasta. Talot ovat nyt kansanomaisuutta. Jokainen täysikasvuinen henkilö on oikeutettu saamaan valtiolta kalustetun huoneen käytettäväkseen. Asuntojen järjestelyä valvovat erikoiset talokomiteat. Raitiovaunuilla saa ajaa ilmaiseksi minne muuta kaupunginosaan tahansa. Ei muuta kuin istua penkille ja «maantie alkaa liikkua». Lauantaisin ei raitiovaunuihin päästetty yleisöä. Siihen aihen järjestettiin nimittäin kommunistisia lauantaitalkoita; koko Venäjän työskenneltiin vapaaehtoisesti yhteishyvän palveluksessa, useinkin soiton tahdissa. Mainittuna viikonpäivänä oli raitiovaunuillakin tavallista poikkeava tehtävä: ne kuljettivat puita sairashuoneisiin, lepokoteihin ja lastenseimiin y.m.

Kadulla ei enään näy kerjäläisiä ja posetiivinsoittajat ja ryysyihin puetut lapset ovat niinikään kadonneet. Ennen oli Venäjällä paljon tällaisia kansalaisia. Kaikki, jotka suinkin työhön pystyvät, ovat työssä. Työkyvyttömät ovat turvakodeissa. Koululapset eivät yksistään saa henkistä ravintoa, vaan pidetään heidän vaatteistaan ja ravitsemisestaan yhtä hyvää huolta. Lastenhoidon alalla on Venäjällä juuri — vaikeista oloista huolimatta — tehty suorastaan ihmeitä. Entinen Zarskoje Selo on nyt — yhtenä suurena lastenseimenä. Muinaisten tsaarien loistolinna, Talvipalatsi, on sensijaan muutettu museoksi. Sinne on kerätty kaikki vallankumousta koskevat asiakirjat ja historialliset aineekset. Edelleen nähdään siellä uutta, kommunistista Venäjää varten laaditut suunnitelmat ja mallit, jotka ovatkin hyvin valaisevat ja mielenkiintoiset nyt, kun Venäjällä todenteolla ryhdytään luovaan työhön. Meidän ollessamme Pietarissa oli sota Vrangelia vastaan tulisimmillaan. Kulkuneuvot eivät siksi voineet toimia säännöllisesti, jo ten taloudellinen elämä vielä kantoi sota-ajan synkkää leimaa. Meidän täytyi joka tapauksessa ihailla Venäjän työkansan aatteellista uskoa ja sitä kestävyyttä, millä kansa kesti pitkällisen sodan kärsimyksiä.

Pietarista lähtömme tapahtui marraskuun 21 p:nä. Mukanamme oli joitakin Venäjällä vankina olleita saksalaisia. Laivan etääntyessä laiturista lauloivat he «Internationalea». Lienevätkö osanneet saapuessaan Venäjälle? He olivat joka tapauksessa hiukan unohtaneet ja paljon oppineet kuluneina vuosina. Niinkuin mekin käydessämme punaisessa Pietarissa.

—o—

...oi kurjuus maassa vallitsee, sitä ...emmat ovat kapinan edellytyk... Työväen ei ole pakko antaa ki...aa ja teloituttaa itseään kanem... Se voi nousta minä päivänä ta...a, vaikka siltä toistaiseksi puut...in oikeata johtoa. Rumaanian ...äenpuolueen vasemmisto eli kom...istipuolue ei vielä ole kasvanut ...een mittaansa. Mutta tästä huo...tta on Rumaaniassa vallitseva ...isuus vain tyyntä myrskyn edel... Josta on todistuksena suuren ...n epäonnistuttua Rumaanian se...issä tapahtunut pommiräjähdys. ...aanian porvarit, jotka eivät an...työläisilleen leipää, ja suurtilalli... jotka kieltävät talonpojilta ...n, edistävät kykenemätöämyydel... vallankumouksen kehitystä. He ...t pysty pelastamaan maata ta...ellisen kriisin kourista, eivätkä ...ttamaan Rumaanian kotimaista ...antoa sen sodanaikaisesta rap...ilasta.

...ulgaaria on, samoinkuin Serbia... maa jossa melkein joka toinen ...inen muodostaa oman puolueen... Valtiollisia puolueita on siellä ...ukuinen määrä, ja kun tarjonta ...näin suuri, ovat hallitusvaihdok...in miltei jokapäiväisiä ilmiöitä. ... on Stambulijskyn tovereineen ...utettava valtansa. Sambulijsky ...aikonut hallita vähintäin parikym...ntä vuotta, mutta yhden vuoden ...uttua oli hän siinä määrin «kyl...ynyt vallan hekumaan», ettei jä...ä ole muuta keinoa kuin — ero. ...mbulijskyä eivät vihanneet vain ...läiset ja pienviljelijät, vaan onnis... hänen nostattaa vastaansa kau...pikilaisporvaristokin. Kukistuva ...iitus on oikeastaan talonpoikais...olueen muodostama vasemmisto...hallitus, joten sen ero merkitsee vasemmistolais-pienporvarillisten ja oikeistososialistien perinpohjaista tappiota. Bulgarian porvaristo oli aikoinaan uskonut vallan vapaamielisen porvariston ja oikeistososialistien liittohallitukselle, mutta tämä ei voinut pitää ohjaksia kahta vuotta kauvempaa, vaan kukistui. Ja nyt odottaa sen jälkeläistä, Stambuliijskyn talonpoiskaishallitusta, sama kohtalo. Bulgaarian porvariston oikeisto ja vasemmisto oli jo varemmin kadottanut kansan luottamuksen. Venäläisystävällisen siipi kärsi tappion Balkanin sodan aikana 1912—13 ja saksalaisystävällisen suunnan kohtalo ratkaistiin mailmansodassa. Sodan päätyttyä kokivat kaikki porvarilliset vasemmistolaishallitukset vuorotellen saada maistaa vallan suloisuutta, mutta saivat ne kahden vuoden kuluessa kaikki tarpeekseen ja erosivat. Täten on Bulgaarian porvaristo kadottanut kokonaan työväestön luottamuksen, kun kaikki sen oikeistolais- ja vasemmistolaisuunnat, porvariston suuret ja pienet puolueet, ovat osoittautuneet kelvottomiksi. Porvaristo oli lietsonut kansallisia intohimoja ja harjoittanut valloituspolitiikkaa. Tämä oli johtanut Bulgaarian kansan suuriin kärsimyksiin, ensinnäkin vuonna 1913 ja sitte vuonna 1918. Selvittyään verileikistä pahoin pehmitettynä ei Bulgaarian porvaristo edes kyennyt pelastamaan maata taloudellisesta rappiotilasta. Päinvastoin kasvoi valtiovelka porvarishallitusten yhä enentäessä setelitehtaiden liiteollisuuttaan. Romahdus näytti kerrassaan välttämättömältä. Porvaristo käyttää nyt loppuaikansa riistoon ja keinottelun harjoittamiseen ja tuhlaa kansallisomaisuutta perin häikäilemättömällä tavalla. Täten lisääntyy taloudellinen ahdinko maassa ja työkansa saa kärsiä kurjuutta, nälänhätää ja kamppailla kuoleman kanssa. Mutta tällaisissa oloissa on vallankumous ainoa pelastus.

—0—0—

Viimeiset Balkanilta saapuneet tiedot kertovat uusien taloudellisten ja valtiollisten vaikeuksien kohoamisesta Balkanin taivaalle. Äskeiset tapaukset ovat uutena todistuksena siitä tosiasiasta, että Balkanin porvariston kansalliskiihkoinen valloituspolitiikka on kärsinyt täydellisen tappion. Niinikään ei ententeläisimperialismi nähtävästi nyt, saatuaan jonkinmoisen rauhan aikaan Keski-Euroopassa ja Balkanilla, kykene saattamaan sikäläisten kansojen taloudellisia oloja rauhanaikaiselle kannalle. Balkanin porvaristo ei puolestaan pysty pelastamaan itseään eikä muita siitä kriisistä, johon sen järjestön politiikka on johtanut. Ententte on todellisuudessa laskenut Balkanin valtansa alle — ainakin taloudellisessa suhteessa. Sikäläiset valtiot ovat ententen velallisia. Mutta ententepä ei luonnollisesti ajattelekaan parantaa niiden taloudellista tilaa, jonka kautta Balkanin maat voisivat vapautua veloistaan. Se pyrkii päinvastoin lujittamaan taloudellista valtaansa Balkanilla ja tekemään koko niemimaan siirtokunnakseen. Entente pusertaa Balkanin kansoilta niitten viimeisetkin varat ja tästä hyvästä on se valmis käyttämään niitä kanuunanruuaksi, ryhtyessään vastavallankumoukselliseen hyökkäysretkeen Neuvosto-Venäjää vastaan. Tämä ententen oma menettely saattaa Balkanin porvariston perikatoon. On vain ajan kysymys, milloin Balkanin suuret työväenjoukot käyvät oman porvaristonsa ja ententen kimppuun.

Balkanin kansat taistelevat vapauttaakseen kotimaisen porvaristonsa ikeestä. Mutta tällä taistelulla on toinenkin merkitys. Se tarkoittaa sikäläisten kansojen vapautumista ententeläissimperialistien kynsistä. Taistelun johtajina ovat kommunistiset puolueet, jotka ovat solminneet suuren Balkanin ja Tonavanmaitten työväenliiton. Heidän aatteensa Kaakkois-Eurooppaan perustettavien sosialististen neuvostotasavaltain liitosta saavuttaa yhä suurempaa kannatusta työkansan ja vähempivaraisen väestön keskuudessa. Tässä tarkotuksessa olemme osoittaneet, mille asteelle vallankumousliike on Balkanilla kehittynyt. Varmaa on, että vielä vaaditaan katkeria taisteluja, ennenkuin suuri päämäärä on saavutettu, mutta vakavuudestaan huolimatta on vallankumoustaistelu ainoa, joka voi vapauttaa, yhdistää ja pelastaa Balkanin ja Tonavanmaitten sorretut, eripuraiset ja kehittymättömät kansat. Tulevaisuus on kertova tästä taistelusta, ja tuova ratkaisun tullessaan. Ken elää, se näkee näitten kansojen suuren taistelun todellisen vapautensa puolesta. Me olemme nähneet niiden katkovan turkkilaisvallan kahleet ja uskomme niiden vapautuvan kapitalisminkin kiroukesesta.

—0—

SAULT STE. MARIEN UUTISIA

PAPERIMYLLY

on täällä vielä lakkotilassa, tai työnsulku, kumpi se sitte lie. Työläisten puolesta se kuitenkin on lakonalaisena. Huhuja on usein liikkeellä, että nyt ja nyt työt aletaan. Tarkoituksena on kai se, että saisivat työväestön pysymään «ympärillä», ollakseen aina valmiina tarpeen tullen. Mitään tarkempia tietoja en ole saanut milloin työt aletaan. Olisi jo tosin tarpeellista, että työt alettaisiin, sillä pitkällinen paasto tulee koitumaan vaaraksi työväestölle. Toiseltakin puolen se olisi hyvä, sillä paperimyllyn työläisiä on paljon, ehkä melkein kaikki, kaupungin töissä ja sitte kun työt alettaisiin saisi useat töitä kaupungilla. Työolot muuten täällä on huonot. Kaikki työt näyttää olevan huonossa käynnissä. Uusia töitä ei vain aleta, vaikka aina on puhe. Kymmeniä, jopa satojakin, käy kyselemässä töitä, vaan kaikkialla on vain «täysi käsi».

On tosin merkillistä, kun työläiset niin tyytyväisinä kärsivät tällaista tilannetta ja kuinka kauan vielä. Odottavat kai, että joku uusi «messias» tulisi ja pelastaisi heidät. Kauan vielä, kauan saatte raatajatoverit odottaa pelastusta ellette itse ala oikeuksianne vaatimaan.

Viina, tuo kirottu

työläisten myrkky juoma näyttää rehottavan vain melkein harva se päivä ettei aina joitakin sakoteta juopumisesta. Se onkin kaunista peliä, eikö todellakin? Tehdä ensin raskasta työtä ja sitte vähän niin kun virkistää itseään ja siitä sitte vielä joutua maksamaan hyvitystä joskus satoja dollareita. Toiselta puolen se on hyväkin. Se on nähkääs niin varma sijoituslaitos, eikä tarvitse enää peljätä niiden katoamista. Näin huonona muuten «rahamiehen» pitäisikin olla aina varovainen niistä, ettei niille tulisi vieras omistaja.

Pieniä tulipaloja

ja auto-onnettomuuksia tapahtuu hyvin usein täällä, vaan niistä pitemmät selostukset jätän.

—o —nk.

Työläisten kansainväliset juhlat

S. S. Osaston ja Ukrainalaisen Työväenyhdistyksen toimesta on valmistettu Dominion päiväksi (heinäk. 1 p.) suuremmoiset kansainväliset työläisten juhlat. Juhlat tullaan viettämään Moffley Hillillä jonne kokoonnutaan jo klo 10 aamulla. Ohjelman suoritus tulee alkamaan klo 1 päivällä. Ohjelmassa on puheita kyvykkäiltä englannin- suomen- ja ukrainankielisiltä puhujilta, sen lisäksi on paljon muuta henkistä ohjelmaa ja monipuoliset urheilukilpailut miehille, naisille ja lapsille.

Saapukaa kerrankin kaikki Soon raatajakansa yhdessä juhlimaan ja osottamaan solidarisuuttanne toinen toisillenne.

«Suurpäivän Aattona» niminen voimakas aatteellinen näytelmä esitetään juhlapäivän iltana Soon S. S. Osaston näyttämöltä. Tämä näytelmä kuvaa Venäjän oloja vuoden 1905 vallankumousajoilta, joten on se erikoisesti mielenkiintoista juuri nykyaikana. Niimpä toivommekin näkevämme haalimme aivan täpö täynnä heinäk. 1 päivän iltana.

—0—

TORONTON UUTISIA

Nuoriso-osaston ulkoilmakokous

Toronton S. S. Osaston Nuoriso-osastoon kuuluvia ja asiaan innostuneita tovereita kehoitetaan saapumaan nuoriso-osaston toimeenpanemaan ulkoilmakokoukseen sunnuntai na 3 p. kesäkuuta 1921. Pysähdyspaikka Kingston Roadin pysäkki 28. katsokaa ilmoitusta lähemmin tästä lehdestä.

—o—

COBALTIN UUTISIA

Pyydän tilaa lehdessä seuraavalle:

Tänne viime syksynä Suomesta tulleet Härmäläiset vapaaehtoiset «lahtarit» koettivat t. k. 18 p. paikallisessa poliisioikeudessa syyttää H. Suomijärveä uhkauksesta «hengen menettämisen uhalla poistua paikkakunnalta». Heidän syytöksestään tuli kuitenkin pannukakku vaan tuon jutun käsillä ollessa tuli kuitenkin näkyviin, että paikkakunnalla on joukko henkilöitä, jotka hyvin lämpimästi suhtautuvat noihin surullisen kuuluisiin Suomen «valkaisijoihin». Järjestyneitten työläisten on ehdottomasti pysyteltävä heistä erillään, jättettävä lahtarit yksin purasemaan niissä mojakka sapoissa joiden pitäjät heitä suosivat.

Muutamat Cobaltilaiset ollessaan metsätöissä täältä pohjoiseen päin ovat tavanneet siellä erään Suomesta Alajärveltä tulleen Evert Sironen nimisen ammatti valkaisijan. Hän on lähelle 6 jalkaa pitkä, leveät kasvonpiirteet vielä enempi nuorenpuoleinen. Tällä kertaa hän on jossain Eglehardin lähettyvillä töissä.

Cobaltin S. S. Osasto toimii mahtavat kenttäjuhlat heinäk. 1 p. Paikka missä juhlat pidetään koetetaan saada mahdollisemman hyvä.

Toveruudella —O.

Phone 711 — P. O. Box 1052

EAGLE CAFE

AINOA SUOM. HOTELLI SUDBURYSSA

Siistit huonet, parhaat ruuat ja kahvit. Auki joka aika.

OLGA SNELLMAN, omistaja

BALMORAL ANNEX

SUURIN SUOMALAINEN HOTELLI SUDBURYSSA

Huoneita ja ruokaa aina saatavissa sekä lyhemmäksi että pidemmäsi aikaa.

Suomalainen naishieroja tavattavana samassa paikassa

YRJÖ RAUTIO, Omistaja.

86 Elm Street W. — SUDBURY, ONT.

THE STERLING BANK OF CANADA

SUDBURYN, ONT. HAARAKONTTORI

Avaa mielihyvällä tilejä Suomen kansalaisille

Talletuksia $1.00 ylöspäin vastaanotetaan. Lainoja myönnetään luotettaville henkilöille. Lähetysvekselejä ostetaan Suomeen ja muihin vieraisiin maihin.

Arvopapereita, osakekirjoja ostetaan ja myydään.

T. A. GALE, johtaja

GRANT & HISCOCK.

Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat

Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus urakkanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, että teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme ammattimiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään takauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hienoja plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen kellarissa, Sudburyssa.

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE

A. ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA

27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.

Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY)

NATIONAL LUNCH

14 Durham Street — SUDBURY, ONT.

VIIHTYISÄ NYKYAJAN KANSAN RUOKALA. TARJOILLAAN TÄYSIN RAVITSEVIA ANNOKSIA. HUONEITA MYÖS SAATAVANA.

MIKE VALKEAPÄÄ

«Teitä palveleva ja teitä tyydyttävä»

SUDBURY DRUG CO.

Limited

Huolellinen lääkkeiden laitto

STAR BOTTLING WORKS

NURMEN VELJESTEN POPPISAPPA

Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946

Suosittelee hyviksi tunnettuja virvoitusjuomiaan. Kaikellaisia hiilihappoisia juomia, raittiusolutta ja portteria. Chewing Gumia, Chocolate y.m. Cändiä aina varastossa.

Teemme myös huonekalujen ja muiden tavaroiden muuttoa trokilla.

H. KAUHASEN RAATALILIIKE

Olen muuttanut samaan taloon kuin OBU:n konttori on, 9 Lisgar St. .... P. O. Box 524. .... Minulla on sievä valikoima syys- ja kevätkankaita ja mallia on saapunut joista valmistan kaikkia räätälin alaan kuuluvia töitä kohtu hinnoilla.

MYYTÄVÄNÄ

kaksi uutta lautataloa

Kuusi huonetta, kovan puun lattiat. Sähkövalot ja vesi tulee sisälle.

Kysykää

CASEY-SHAW LUMBER CO.

Phone 452 — Sudbury, Ont.

TOHTORI

H. KOLJONEN

P. O. Box 672. — Phone 583

SUDBURY, ONT.

Sairaalassa on aina tilaa pitkämatkaisille.

SUDBURYLAISET!

LABERGE LUMBER COMPANY

Täydellinen varasto rakennustarpeita,

Plummausta
Lämmityslaitteita
Sähkötyötä
Tinausta
Polkupyöriä ja osia myydään

PERCY MORRISON

Phone 265 — Sudbury, Ont.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Pois noskelaiset lehdet työläisten kodeista!

ERI PAIKKAKUNTAIN UUTISILMOTUKSIA

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

P. Gorman & Co. Phone 381, Real Estate, Box 748, Sudbury, Ont. Talo ja ja lotteja myytävänä joka osassa kaupunkia. Meillä on helpot maksuehdot.

Kalustettu huone vuokrattavana 21 Lorne St., Sudbury, Ont.

Suomeen matkustajat ja ne jotka aikovat tuottaa omaisiansa Suomesta tänne, tekevät viisaasti ostaessaan pilettinsä Vapauden konttorista. Voimme myydä pilettejä kaikkiin Europan maihin. Kysykää hintoja sekä laivojen kulkuvuoroja. Viimeiteltu yhtenään, joten ennenkuin lähdette matkalle on parasta olla selvillä milloin pääsee lähtemään.

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

PORT ARTHUR, ONT.

D. Aho ottaa vastaan tilauksia kaikille suomalaisille tällä manterella ja Suomessa ilmestyville sosialistisille sanomalehdille. Hän ottaa myöskin ilmotuksia Vapauteen. Jos ette muuten satu näkemään käväskää 158 Secord St.

TORONTO, ONT.

Toronton S. S. Osaston Piknekki pidetään Dominion päivänä heinäkuun 1 p. High Parkissa, entisellä paikalla jossa osasto on joka vuosi viettänyt piknekkijäiän. Saapukaa joukolla! Hyvä ravintola mukana, jottei kenenkään tarvitse siitä puolesta huolehtia. Tereve tuloa jokainen!

Toronton S. S. Osaston Nuoriso-osaston ulkoilma kokous on 3 päivä heinäkuuta Kingston roadilla, pysäki 28. Alkaen aamulla kello 11 ja jatkuu koko päivän iltaan asti. Tervetuloa jokainen! — Nuoriso-osasto.

COBALT, ONT.

?

MUITA PAIKKAKUNTIA

?

SUDBURYSTA

Alueen juhlille jokainen.

Pankaapas jokainen mieleenne, et tä perjantaina n. s. Dominion päivänä on alueen kesäjuhlat, joihin jokaisen on mentävä. Ympäristön osastot koittakaapas tekin vuorostanne pistäytyä alueen juhlille, sillä täältäpäin kyllä pidetään huoli siellä teidän juhlillanne käymisestä, kuten on tehtykin. Kukaan ei saisi olla pois näistä juhlista. Saadaanpa sitten juh lilla tavata.

Kokousasioita.

Sudburyn S. S. Osaston kokoukses sa sunnuntaina keskusteltiin ja päätettiin seuraavista tärkeimmistä asioista. Suomen kivityöntekijäin liitolta saadun todistuksen nojalla hyväksyttiin jäseneksi Muurmannin Legionassa toiminut T. A. Leino.

Luettiin Keski-Ontarion agitatsioni alueen toimikunnan kokouksen pöytäkirja. Pöytäkirjassa esitetty voimistelu- ja urheiluseurojen perustamista koskeva asia jätettiin pöydälle.

Luettiin Soittokunnan säännöt ja joitain periaatteellisia virheitä korjattua hyväksyttiin ne väliaikaisiksi säännöiksi.

Toimitettiin johtokunnan jäsenten vaali ja saivat ehdokkaat ääniä seuraavasti. O. Korpivaara 10, Aug. Kannisto 11, Alma Reipas 7, Mrs. Männistö 6, J. W. Slup 11, K. Partanen 11, A. Mäntysaari 5, Edw. Sutinen 11, A. Männistö 4, Mrs. Kannasto 4, Hj. Johnson 5, J. V. Kannasto 9.

Valituiksi ovat tulleet Korpivaara, Kannisto, Slup, Partanen, Kuula, Sutinen ja Kannasto.

Tilintarkastajiksi valittiin M. Tuomi ja K. V. Nurmi, varalle K. G. Asiala ja Lempi Lake.

ERI PAIKKAKUNNILTA

LONG LAKE, ONT.

Tervehdys Vapaudelle taas täältä kin kylästä. Niin tätä Canadan hyvää aikaa sitä taas saa maistaa pikku viljelijähin joka on ruvennut perkaamaan näitä kivikko mäkiä pelloiksi. Siltä ei tosin puutu työtä sillä si tä jumala paratkoon on liikaakin, mutta tuosta työstään ei farmari nykyään saa muuta kun vaivat palkakseen, sillä kaikki mitä hän markkinoille vie ovat niin alhaisessa hinnassa, että niitä sinne tuskin kannattaa kulettaa mutta meneppäs jotakin ostamaan niin pian kuulet että kaikki mitä tarvitset ostaa ovat vielä täydessä sotaajan hinnassa ja muutamat farmarille tärkeimmin tarvittavat kuten ajopelit, maanviljelyskoneet y. m. aina vaan nousevat joka päivä niin että jos tätä piisaa niin farmarin on pian pantava hampaat naulaan kun ei ole mitään puremista. Kaikki tämä puhuu hyvin selvää kieltä, että työläisen on vinossa tässä meidän yhteiskunnassamme ja että parannuksia olisi saatava aikaan, niin että eikö olisi jo aika täälläkin herättää henkiin osuustoiminta, sillä silloin voi jokainen viedä tuotteensa yhteen paikkaan ja saada sen hinnan mikä silloin on tarvitsematta niitä kulettaa talosta taloon ja lopuksi myydä ne pikku porvarille joka niistä taas kis koo voitoa.

Long Laken S. S. Osaston viime työ kokouksessa keskusteltiin K. O. A. toimikunnan esityksestä kesäkoulu kurssien pidosta joka yksimielisesti hyväksyttiin. Myös keskusteltiin siitä 400 dollarin lainasta minkä Aluetoimikunta on lainannut Liberty Haalin hyväksi ja päätettiin 21 äänellä 0 vastaan pitää se edelleen lainana. Sitä edustaja kokouksen pöytäkirjaa emme voineet tarkastaa kun ei se ollut saatavissa mutta edustajamme joka oli kokouksessa sanoi, että kun se Vapaudessa julaistiin niin se oli kaikin puolin kokouksen päätösten mukainen, joten se ei antanut aihetta pitempiin keskusteluihin. Nyt halukkaisin huomauttaa että ensimmäinen pyhä heinäkuuta on puolivuosi kokous, jolloin kaikkien jäsenten on saa vuttava ja silloin jokainen tekisi hyvin kun jättäisi pienet persoona viha kotia siksi aikaa sillä yhdessä meidän on vietävä yhteistä asiaa eteenpäin kaikella tarmolla.

Nyt on ne sitte olleet ja menneet ne meidän kesäjuhlat ja ne onnistuivat yli kaikkien toiveitten niistä ollen yleinen tulos $245.00, josta oli menoja $120.63 joten puhtaaksi jäi $124.37, josta suurelle yleisölle kiitos runsaasta osanotosta.

Maatilalleen Long Laken eteläränalle muuttavat Creighton mainil ta näinä päivinä toverit John ja Erland Salo. Tervetuloa vaan seuraam me. [illegible]

Ja nyt saan ilmottaa että Vapauden ja muitten puoluelehtien tilauksia ottaa vastaan E. Jackola, joten hänen puoleensa voitte kääntyä niissä asioissa. — Punikki.

FREEDALE, MAN.

Järjestön puhuja Sanna Kannasto oli täällä kesäkuun 11 ja 12 päivä meille puhelemassa köyhälistön everkeliumia. En lähde puhetta arvoste lemaan sillä täytyy tunnustaa, että puhe oli erittäin avoinna ja selvä ja veti yleisön puoleensa. Viimeisessä puheessa Sanna vetosi kuulijoihin jos olisi 5 henkilöä jotka tuntisi velvollisuuden kuulua järjestyneisiin työläisiin. Ja olihan niitä 26 jotka kirjoitti nimensä ja ilmottivat yhtymään Canadan S. S. Järjestöön. Nyt on Manitobassa osasto. Paljon enemmän tisiä S. S. Järjestön jäseniä tänne muuttanut Amerikan puolelta ja siellä kuuluneet puolueeseen jotkut totistakymmentä vuotta. Ei ole mail le sosialismi mikään uusi vaan tunnemme ainakin aakkoset.

No niin ensimmäinen kokous on ensimmäinen sunnuntai heinäkuuta Väinö Kuffallin paikalla, sillä sitä tavataan. Kaikki mukaan jotka kirjoittivat nimensä ja nekin jotka ei vielä kirjoittanut. Terve tuloa köyhälistön rintamaan. Huuto kuuluu idästä littykää yhteen me tarvitsemme teitä. Satanut on oikeen porvoon mitalla täällä tänä kevännä ja on vet tä että ei pääse kulkemaan kun hyvin huonosti.

— Osaston kirjeenvaihtaja.

DUNBLANE, SASK.

Uutisia onkin karttunut taasen aikalailla sen jälkeen kuin viime kerran kirjoitin uutisia Vapauteen täältä.

Kylvötyöt on tehtynä pelloilla ja saimmekin kylvöt tehtyä suotuisten ilmain vallitessa sekä sitte kylvöjen päälle olemme saaneet runsaasti sadetta, niin näin ollen saamme runsaan sadon. Mitähän sitte syksyllä suurustevat maks. viljasta siinä kysymys mikä nyt pyörii monenkin farmari päissä.

Sanna Kannastokin oli täällä siunaamassa työtämme mistä johtuukin että olemme saaneet runsaasti sadet ta vaikka kristityt ehkä laskevat anso r——ä pastori Miss Heinosen ansioksi sillä hänkin saarnailee paholaisesta ruttiville taivaan ilosta ja helvetin kuumuudesta näissä opin kappaleissa onkin kristityn toivo että sosialistit ja muut toisin ajattelevat joutuisivat helvettiin ja itse pääsisivät taivaaseen missä sitte ilo aikaisi. Joku viikko taakse päin tuli meilen häiriöön kansalainen Matti Tapanila niin että täytyi viedä Battlefordin hourujn huoneelle. Matti oli laesdatiolainen ja johtui mielenhäiriö uskonnollisesta metiskelystä ja tietenkin mujtakin taloudellisia seikkoja lisäämässä synkkämielisyyttä. Kyllä olisi Canadan hallituksen virkailijain tarttutava asiaan näissä tapauksissa annetaan kaikenmoisten velhojen kulkea ihmisiä hassuttamas sa mistä sitte johtuu edellä mainitun laisia ikäviä seikkoja vaan taitaa olla turha vaatia nykyisiltä virkanyrkeiltä mitään asiaan sekaantumista sillä eihän tämä järjestelmä perustuk kaan kun tietämättömyydelle, taitaa olla turha vaatia järkeä käytäntöön kun sitä nykyinen virkavalta hommaa sillä he elävät typeryydestä ja tietämättömyydestä.

Strykniinia otti nuori neitonen viisitoista vuotias Miss McMillan, Canadalainen synnyltään, Sask. maakunta. Poliisi kävi tutkimassa kuoleman syytä ja tullut siihen tulokseen että hän olisi ottanut myrkkyä vaan on syy tuntematoin, vaan eikö hän tämänkin tapauksen syyn voisi laskea tämän järjestelmän kontolle, sillä eihän ollut ensimmäinen tapaus sillä tällaisia tapauksia tulee ja on tullut useoita tämän hirvittävän epäinhimillisen järjestelmän painostamana.

Jotkut kansalaiset aikovat tuottaa tänne Suomesta lahtari valkaisijoita. Eiköhän ole parempi että annatte olla heidän siellä omassa valkaisemassa Suomeessaan, sillä varmaan tiedätte että heille juudaksille kunpian kukko täällä laula olette ehkä sanoma lehdistä lukeneet kuinka he ovat kovan painostuksen alla teollisuus keskuksissa ja uskallan epäillä että saman kohtelun saavat osakseen jos tänne tuleveat, onhan täälläkin sen verran kuntoa ja ihmisyyttä että moi set juudas lurjukset eivät tule täällä menestymään ja kun nyt kerran vallaisivat Suomen niin olisivat nyt valaisseet että valkoinen lahtari tulisi siellä toimeen miksi nyt pakoon pötkiä omaa valkaistua Suomeaan, mikäli marista ettei siellä voi tulla toimeen. Olenpa varma jos annettiin punikkien puntaa se maa tulisi siellä nyt toimeen sekä punikki että valakki olettseko huomanneet ettei Venäjän punikit ainakaan tuppaa sieltä punaamaastaan Venäjän maasta tänne. Kiltisti näyttävät pysyvän siellä. — M. W.

SAWYER, SASK.

Häiritsen vähän taas paikkakuntamme uutisten kirjoittajia vaikka ei ole erityistä tapahtunut. Sanna kävi julistamassa köyhälistön evankeliumia kahtena iltana ja tietoisempi aines yleensä mikäli olen kuullut on oli tyytyväinen Sanan luentoon. Osas tomme toiminta on vilkastumaan päin, liekö se syynä kun osastoomme on nykyään yhtynyt uusia jäseniä, niinpä viime kokouksessakin yhtyi neljä uutta jäsentä. Minä toivoi sin että nämä uudet tulokkaat ottaisi asian vakavalta kanalta, että ei muodostuisi se kortti sosialistien jouk ko kovin suureksi. Sanoihan Sannakin, että on välttämätöntä käytävä kokouksissa eikä antaa henkiselle kuolevaisuudelle kovin suurta valtaa ja kun tulette kokoukseen muistakaa tässä jäsenkorttiinne onko se hyvässä kunnossa, osastomme päätöshän on että kolmen kuun päästä se käy mitättömäksi niin kun otatte mukaan kyllä Koski Jussi pitää täyt tämisestä huolen: Ja osastollamme on ollut hankkeet mennä Dumblanin kontrille vieraisille taas päästä aika ja näyttää kaksi kappaletta Lake Coteaun S. S. Osaston talolla ja olen kuullut että lähtö pitäisi tapahtua 30 päivä heinäkuuta jos haali on silloin vapaa en ole kuullut lausunto toisen kontrin tovereitten mielipiteestä tässä asiassa, aineelll puoli pannaan kahtia ja pitäisi kuuloni mukaan olla suurta ja jännittävää pitkästä aikaa. Siitähän onkin jo monta vuotta kun viimeksi on käyty vierasilla toisella kontrilla. Toivotan yhteisymmärrystä ja innostusta näissä puu hissa kummallekin osastolle. Ja se lainakirjasto propleemi tuli ratkastua, siten että kerättiin varoja kirjojen hankkimiseen, keräyslistat päätettiin panna ulos tulevaisuudessa eli syksyn mennessä. Muistakaa sitte että saadaan uusia puukia ensi talvekså. Kansalaisemme Elmer Hendrickson oli kaupungissa 14 päivä kesäk., palatessaan sieltä joutui rae satehin sillä seurauksella että kumpikin hevostiimi pelästyneenä juoksi tiehensä ja miehet oli saanu pahoja kuhmuja. Mukana heillä oli lootina maantie rööriä toiseen kuormaan oli isokenyt tulen. Onneksi mies keriten puodottaa itsensä pois lootin päältä. Alkupuoli kesää on ollut kokolailla myrskyistä vaan ohrat näyttää kasvavan hyvää vauhtia joka onkin maanviljelijän ainoa toivo elämisestä sillä kaikki on kallista ostaa ja mitä on myydä sillä ei saa mitään. Esim. kananmunat ja voi on ollut kauvan aikaa 15c tusina ja samoin voi jossain sekin kyllä maksaa vaan ei täällä sillä kun sitä on farmarilla. Ensimmäinen kokous on John Särkilahdessa. Muistakaa aika ja paikka.

Piirsi toveruudella — Osaston jäsen.

TYÖLÄISTEN SUURET KANSAINVÄLISET

JUHLAT

SOOSSA

DOMINIONIN PÄIVÄNÄ

(heinäkuun 1 p.)

Juhlat vietetään

MOFFLEY HILLIN KENTÄLLÄ

jonne kokoonnutaan klo 10 aamulla. Ohjelma alkaa klo 1 päivällä.

Juhlaohjelma kentällä:

PUHE englanninkielellä .... M. MARIN, Torontosta
PUHE suomenkielellä ....
PUHE ukrainankielellä ....
Runoja, lauluja y. m. englannin-, suomen- ja ukrainankielillä.
Tämän lisäksi on runsas urheiluohjelma, kuten juoksua, köydenvetoa.
Urheilua on järjestetty miehille, naisille sekä lapsille

Juhlaohjelma illalla S. S. Osaston Talolla:

Illalla kokoonnutaan Suom. Sos. Osaston talolle, jossa esitetään Venäjän 1905 vuoden vallankumousaikoja kuvaava loistava aatteellinen 3-näytöksinen kappale:

SUURPÄIVÄIN AATTONA

SISÄÄNPÄÄSY JUHLANÄYTELMÄÄN 35c.

Sault Ste. Marien kaikenkieliset raatajat saapukaa runsaslukuisina tähän työläisten kansainväliseen juhlatilaisuuteen!

JUHLATOIMIKUNTA.

Kenttäjuhla

TIMMINSIN S. S. OSASTO VIETTÄÄ

Kenttäjuhlan

Heinäkuun 3 p.

SCHUMACHERIN ETELÄPUOLELLA LUONNON IHANALLA PAIKALLA

OHJELMA MONIPUOLINEN

Urheilua, runon lausuntoa y.m., y.m., joista kaikista maksetaan palkinto. Ohjelman suoritus alkaa kello 10 aamupäivällä ja illalla S.S. osaston näytelmäseurue esittää näytös kappaleen

Erämaan Ritarit

5:ssä näytöksessä

Kappale on sisältö rikas Iloa ja Surua

SAAPUKAA KAIKIN [illegible] JUHLA TOIMIKUNTA

"TAYLORS"

OSTAKAA NYT, Saatte halvalla

Hyviä pun. omenia 12 paun. 1.00
20 paunaa hienoa sokeria .$2.50
Perunajauhoja paketti 25c
Kauraryynit 25 paunaa $1.35
Teillä on aina mielihyvällä palveleva

«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA

A. H. BEATH

Vanhin ja luotettavin

JUVELI-KAUPPA

SUDBURYSSA

Avioliitto lupakirjoja

KORJAUSTYÖT TAATAAN

Suomalaisia palvelee

E. WILSON

50 Durham St. SUDBURY

Twin City Bottlin Works

valmistaa parhaimmat virvoitusjuomat kaksoiskaupungissa, käyttäkää aina niitä. Erikoisesti suosittelemme Pine Apple Juleppia. Ulkolähetykset tehdään huolellisesti ja nopeasti.

V. TUOMI & K. MERIKALLIO, omistajat.

819 Minnesota St., Phone So. 2100.

FORT WILLIAM, ONT.

KIITOS

Kiitos Port Arthurin tovereille, jotka kävivät luonamme nimipäivämme iltana. Kiitos myöskin lahjoista joita toitte tullessanne ja sitä kauniista kahvipöydästä.

Toveruudella

Siiri ja Viktori Kuusela

244 McIntyre St. Port Arthur, Ont.

SYNTYNYT

Meille syntyi terve

TYTTÖ

22 päivä kesäkuuta 1921 ja alamme häntä nimittää

EILA MIRJAM

Hilma ja Asarias Karjalainen

Wabos, Ont.

Canadian Baggage Transfer

Johtava kuorma-ajo komppania

Phone 259 34 Lorne Street

SUDBURY, ONT.

Auto Troki ja pitkänmatkan muut tojaoa. — Hakkunaloku varastohuone ja puunmyynti paikka.

Auki yöllä ja päivällä

Henki-, Palo-, Loukkaus- ja Sairausvakuutuksia

välittää

E. J. WILSON

Box 1181 Sudbury, Ont.

A. D. MELDRUM

Lakim. ja yleinen Notario

Nova Scotia Pankin rakennuk.

59 Durham St., Sudbury, Ont.

PARAS PAIKKA

tilata vaatetuksenne on

O.B.U. RAATALILIIKE

281 Bay St. Port Arthur, Ont.

Vanhat vaatteenne myös korjataan ja puhdistetaan huolellisesti.

VÄINÖ SAHL

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaisia ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA

7 Finland St. Phone 194

LÄÄKKEITÄ, KEMIALLISIA AINEITA, SUKLAATA, KODAKIA JA FILMEJÄ

VICTOR LEVYJÄ, VICTOR KONEITA

REXAL LÄÄKKEITÄ

Walton Drug Co., Limited

SUDBURY.

ASIOIMISTO

Puoleeni voitte kääntyä kaikissa toimialaani kuuluvissa tehtävissä, kuten laillisten asiakirjain valmistuksessa, saatavien perimisessä, maasekä lakiasioissa.

J. JARVIS

Box 1181. — Sudbury, Ont.

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri.

Sudbury, Ontario

Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

New American Cafe

American Hotel Block, Durham st

Sudburyn uusi ajanmukainen kahvila

Hyvä palvelus. — 90 istuintaa.

Meillä on parasta kahvia.

GEORGE M. MILLER

LAKIMIES, ASIANAJAJA, Y.M.

Burns—Silverman Block

Konttori Regent teatterin yläkerrassa.

Suomalaisen tulkki konttorissa

Phone 186 P.O. Drawer 360

SUDBURY, ONT.

Mulligan & Mulligan

LAKIMIESTOIMISTO

Elm Street, Sudbury, Ont.

Alkää Sairastako!

Lähettäkää 75 senttiä postimerkeissä, eli muuten, niin me lähetämme teille yhden numeron «TOTUUS» julkaisua, ja yhden kappaleen «KUINKA SAAVUTTAA JA SÄILYTTÄÄ RUUMIILLINEN JA HENGGELLINEN TERVEYS JA TARMOKKUUS», juuri painosta saapunut kirjoittamani kirjanen. Nämät tekevät selvää parannustavoistamme ja neuvovat tärkeistä asioista terveyteen nähden. Voimme parantaa useita tauteja potilaan kotonaan ollessa, lähettämällä neuvoja itsehoitamiseen. Tilatkaa kyselykaavake ja lähettäkää täytettynä meille. Sen avulla voimme antaa tietää tautinne laadun ja miten olette tuleva terveek si. Tietäkäätte miksi ette ole terve, ja sitten omistakaa terveys itsellenne luonnonllisilla parannustavoilla. Olkaa terve!

T:ri Paul Wentworth.

2031 W. Superior St.,

DULUTH, MINNESOTA

PIIRAISEN JA OKSASEN

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat

57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.

KIITOS

niille Ladysmithin suomalaisille jotka 12 p. kesäk. yllätyksellä muistivat meitä vanhuksia meidän kymmenentenä vuosipäivänä, jolloin me asetuimme tänne synkän metsän keskelle. Eläköön toverius edelleen keskenämme.

Toveruudella

Mary ja Heikki Salmi

Blaineys, B. C.

Kalle Poukaman SAUNA

Copper Cliffin tien varrella Sudburysta. Avoinna perjantaina ja lauantaina. — Phone 457.

COCHRANE HARDWARE

KALAVERKKOJA

Myymme ja lähetämme ulos seuraavilla hinnoilla:

Verkko 60 jalkaa pitkä pauloitettu tuna .... $5.25 kappale
Verkko 90 jalk. pitkä pauloitettuna .... $8.00 kappale
Verkko kangas 3 paunaa $19.50
Verkko lanka .... $1.25 kerä

Uistimia

monta eri lajia 25c ylöspäin

SUOMALAISIA PELTOKUOKKIA

3.00 kappale

Myös varastomme käsittää lasjan ja monipuolisen valikoiman rakennustarpeita kuten Sementtiä, kalkkia, kattohuopaa, nauloja rautaja teräspeltiä, ikkunalasia, maaleja y.m. y.m.

TYÖKALUJA

kaikesta lajista ja kaikille ammattialoille sopivia. Lähiympäristöllä asuvat säästävät aikaa ja rahaa tilaamalla alaamme kuuluvat tavarat meiltä. Posti ja expressi lähetykset lähetämme samana päivänä kuin ne saapuvat meille.

Suomalaisia ostajiamme palvelee meidän monivuotinen palvelijamme M. E. TUOMI.

COCHRANE HARDWARE Limited

SUDBURY, ONTARIO

J. E. MOYLE

Huonekaluliike

Mattoja, y.m., y.m.

Hautaantoimittaja

SUOMALAINEN

MATKAILIJAKOTI

EMIL JOHNSON

62 Edmond Lane

SUDBURY, ONTARIO

Lähellä C. N. R. asemaa

Telefooni 532

Siistejä huoneita saatavana.

D. Jas. W. Hutchins

Silmälasi Spesialisti, selkäranka tutkija.

SAHKOHIERONTAA

Konttori huoneet 3 ja 4 ensimäisellä lattialla Huron Chambers rakennuksessa. — Phone 1012.

TIMMINS ONE BIG UNIO

kokoontuu jokainen sunnuntai klo 2 jpp. 40 Second Ave.

A. J. McMILLAN, sihteeri.

Box 200, Timmins, Ont.

Suomalainen Ruokala

RUOKAA VIIKOTTAIN JA ATERIOITTAIN

KUSTI LAHTI

46 Widmer St. Toronto, Ont.

Casey-Shaw Lbr. Co

Kaikenlaista lautatavaraa, sahamyllytyötä tehdään. Höylättyjä ja höyläämättömiä lautoja ja rakennustarpeita joka lajista.

Phone 452 Sudbury, Ont.